

Draugai šerininkai ir skaitytojai! Dabar mes pergyvename sunkiausią laiką, todėl kviečiame visus į talką: kalbinkite naujų šerininų ir naujų skaitytojų.

LAIŠVĖ

"Laisvės" prenumerata Amerikoje ir užrubežiuose metams \$3.50, pusei metų — \$1.75.

64.

RUGPJŪCIO (AUGUST) 9, 1918 m., BROOKLYN, N.Y.

VIII METAS

FRANCUZAI BOMBARDUOJA PRIEŠO FRONTĄ

Amerikonai Sumušė Prūsų Gvardiją

SUV. VALSTIJŲ LAKŪNAI SUSPROGDINO VOKIEČIŲ TILTUS PER AISNE UPĘ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Paryžius, 6 d. rugpj. — Francūzų artilerija smarkiai bombarduoja sprogtančiais šoviniais kalvas nuo Vesle upės iki pat Aisne. Tiltai, kuriuos priešas ant greitųjų nutiesė per Aisne, taipgi yra bombarduojami.

Tikima, kad bombardavimas pranašauja tolesnį francūzų - amerikiečių pėstininkų veikimą tarpe Fismes ir Rheimso.

Amerikiečiai lakūnai susprogdino daug tiltų per Aisne upę.

AMERIKIEČIAI PRALAUŽĖ VOKIEČIŲ FRONTĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amerikiečių armija Aisne-Marne fronte, 5 d. rugpj. (naktį). — Vokiečių kamandierius stengiasi susilaikyti prie Vesle upės.

Tačiau francūzai ir amerikiečiai daugely vietų jau pralaužė priešų frontą minėtos upės pakraščiuose. Generalas von Boehm, kamanduojantis vidurine vokiečių armija, paliko daugelį batarėjų laukų kanuolių, kad apsugotų savo atsitraukimą ir tos kanuolės gana įkyriai šaudė talkininkus tarpe Vesle ir Aisne upių.

Vokiečių sunkiosios kanuolės, kurios dabar veikia, regimai yra įtaisytos kur-tai į šiaurius nuo Aisne upės, apie 5 mylias atstu.

Francūzų - amerikiečiai niekur neužėjo jokios organizuotos apsigynimo linijos, kuri būtų jau anksčiau buvusi prirengta, kaip tai buvo Hindenburgio linija Artois rajone, kurią vokiečiai buvo prirengę 1917 m. žiemą.

NORI VIEN SUTRUKDYTI TALKININKUS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Regimai, Ludendorfas nori vien tik sutrukdyti talkininkų pirmynę, nes jis patyrė, jog francūzai ir amerikiečiai taip įkandin į veją, kad jis turėjo palikti didelę daugybę reikmenų, kuriuos jam norėjosi išgelbėti.

Amerikiečiai naudojami tuo sutrukdyti privežimui daugiau žmonių ir kanuolių. Kaizerio įpėdinis yra pasiryžęs neleisti iškrikti savo armiją ir todėl vėl vartoją atsarginę kariumenę iš kunigaikščio Rupprechto rezervo.

17-a divizija (viena geriausių vokiečių armijos dalių) liko pašaukta iš anglų fronto, kad pagelbėti sulaukyti talkininkų spaudimą. Iki šiol tai buvo pareiga Prūsų gvardijos, bet dabar kaip belaisviai sako, po mūsų su amerikiečiais prūsųkus prisiėjo visai atšaukt iš fronto, taip jie buvo amerikiečių sukoneveikti.

AMERIKIEČIAI STUMIA VOKIEČIUS TOLYN.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amerikiečių armija Marne-Vesle fronte, 6 d. rugpj. — Šiauriosse nuo Vesle upės vokiečiai stengiasi sulaukyti amerikiečių atakas, kad bent kiek atsikvėpti, bet amerikiečiai išlengvo stumia juos tolyn, prie kalvų.

Šiandien buvo saulėta ir daugybė orlaivių lekiojo ore tėmydami priešų judėjimą.

Vakar įvyko smarkus mūšys amerikiečių su vokiečiais į šiaurius nuo Vesle upės laike kurio sunaikinta daug priešų mašininių kanuolių. Keletas Kruppo kanuolių batarėjų irgi tapo nutildytos.

FRANCUZAI ATMUŠA PRIEŠO KONTRATAKAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Paryžius, 6 d. rugpj. — Francūzų karės valdyba šiandien praneša, kad smarkios vokiečių kontratakos į šiaurius nuo Vesle upės visiškai nenusisekė. Vokiečių atakos liko iškriktos ir francūzai atlikę savo pozicijas šiaurinėje Vesle pusėje nepaisant vokiečių pasistengimų atstumti juos atgal per upę.

Į šiaurius nuo Montdidier francūzai pasekmingai atakavo vokiečių linijas palei Braches ir perėjo Avre upę. Vokiečiai bandė netikėtai užpulti kitą pusę Montdidier, bet liko atstumti su nuostoliais ir francūzams pateko kiek belaisvių.

TALKININKAI JAU PEREJO VESLE UPĘ.

Franko - Amerikiečiai užėmė du tiltus per minėtą upę.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Paryžius, 5 d. rugpj. — Talkininkų kariumenė užvaldė du tiltus per Vesle upę, vieną ties Bazoches, 3 mylios į vakarus nuo Fismes, kitą ties Johncery, 6 mylios į rytus nuo Fismes.

Pranešama, kad vokiečių nuostoliai Fismes apeliuokėj buvo taip-pat baisūs,

kaip ir kitose mūšio ir atsitraukimo vietose. Tarp kito talkininkams patekusio grobio yra 1,500,000 kanuolių šovinių.

Nuo 15 d. liepos Hindenburgas įstūmė mūšin 87 divizijas (1,044,000 vyrų), priiskaitant 47 divizijas (564,000 vyrų), kurios buvo sukimštos Marne upės fronte.

AMERIKIEČIAI UŽĖMĖ FISMES.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Paryžius, 5 d. rugpj. — Karės valdžia pranešė, kad francūzų kariumenė atrėmė vokiečių atsispyrimą visose vietose į šiaurius nuo Vesle upės.

Pranešime sakoma, kad "maži francūzų skyriai, kurie perėjo Vesle upę, visur atrėmė vokiečių pasipriešinimą". Regimai abu vokiečių armijos sparnai tarpe Rheims-Soissons liko užlenktu ir sunaikintu. Vokiečiai dabar stačiai bėga, jieškodami kur sustot ir atsipirt kur-nors už Aisne upės, o gal net ir tik prie Chemindes-Dames.

Dešiniame priešų sparne talkininkų kariumenė jau keturiose vietose perėjo Aisne upę, tarpe Soissons ir Venizel.

Kairiamjam šone, šiaurvakaruose nuo Rheimso, talkininkų kariumenė, desperatiškame mūšy, perėjo Vesle upę ir narsiai atakuoja La Neuville.

Amerikiečių kariumenė po nuožmaus mūšio užėmė didelį vokiečių karės reikmenų sandėlį, miestą Fismes. Miesto gatvėse buvo baisūs mūšiai su besiginančiais vokiečiais.

Francūzų - amerikiečių raitarija perėjo per Vesle upę ir veją priešą.

PRIEŠAS NETEKO VIRŠ 325,000 VYRŲ.

Paimtą 500 kanuolių ir 500 tranšėjų mortirų.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 5 d. rugpj. — Šiandieninis pranešimas iš Paryžiaus skelbia, kad bėgy pastarų kelių dienų mūšiuose į pietus nuo Aisne ir Vesle upių francūzai, amerikiečiai ir anglai paėmė 500 kanuolių, 500 tranšėjų mortirų ir apie 1,500,000 šovinių.

Didžiama kanuolių paimtos palei Crise upelį ir arti mišų lygumoj, kur vokiečiai begalo atakliai stengėsi sulaukyti talkininkus nuo paėmimo Soissons. Didesnė dalis grobio dar nesukaityta.

Londono sprendžiama, kad Aisne-Marne fronte, bėgy pastarų trijų savaičių, vokiečiai neteko virš 325,000 vy-

rų. Nelaivėn paimta virš 40,000 vokiečių.

VOKIEČIŲ NEPASISEKIMAI IŠSAUKĖ BERLYNE DIDŽIAUSI NUSIMINIMĄ

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Berne, 5 d. rugpj. — Vokiečių laikraštis Tageblatt rašo: "Nepasisekimai prie Marne išsukė Berlyne neapsakomą nusiminimą. Tokio žymaus išsiveržimo visuotinos bevilties ir dvasios nupuolimo iki šiol niekuomet nebuvo patėmyta."

Laikraštis Frankische Tagepost bėdavoja, kad dabar labai plėtojasi visokios paskalos, kaip tai, būk kaizeris ir Hindenburgas esą užmušė, būk Hindenburgas užmuštas duely su kaizerio įpėdiniu, ir t.p. Laikraštis sako tokios paskalos rodo pavojingą nerviškumą. Valdžia grąšina aštriai baustuos, kurie panašias kalbas platina.

KONGRESUI PADUOTAS SUMANYMAS IMTI KARIUMENĖN NUO 18 IKI 45 METŲ.

Naujas įstatymas palies virš 13,000,000 žmonių.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 5 d. rugpj. — Šiandien paduotas senatui ir atstovų namui naujas sumanymas išplėsti kariumenėn imamų vyrų amžių nuo 18 iki 45 metų.

Senatui sumanytą pridavė senatorius Chamberlain ir tuojaus perdavė jį militariskų dalykų komitetui, kur jisai pats pirmininkauja. Atstovų namui naują billių pridavė militariskų dalykų komiteto pirmsėdis Dent. Čia sumanymas pereis į komitetą tik susirinkus visiem atstovam.

Senatorius Jones patarė tuojaus sušaukti senatą, kad kuogreičiaus tą sumanytą perleist. Senatorius Chamberlain irgi yra tos nuomonės. Tikimasi, kad militariskų komitetas į keletą dienų perleis tą naują sumanytą.

TALKININKŲ LAKŪNAI BOMBARDAVO STUTTGARTĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Geneva, 5 d. rugpj. — Iš Basle praneša, kad pereitą ketvergą įvykusieji anglų lakūnų užpuolimai ant Stuttgarto ir Coblenzo pasižymėjo didelėmis pasekmėmis. Gelžkelio stotys buvo labai apgriautos ir susinesimai gelžkeliu labai apsunkinti.

Stuttgarte sugadintas kaizerio palocius, o Coblenze suardyta amunicijos dirbtuvė.

LAWRENCE'Ų AUDĖJAI IŠĖJO Į STREIKĄ.

Lawrence, Mass. — 1 d. rugpjūčio "Uswoco Mills" 500 audėjų išėjo į streiką. Streikas prasidėjo nuo viršutinių lubų. Darbininkai išrinko komitetą ir pasiuntė pas superintendentą pareikalauti pakelti algą ant 20 nuosimėjų. Pastarasis atsiskė darbininkų reikalavimą išpildyti. Tuomet darbininkai susiorganizavo ir nuo viršaus leidosi žemyn, kviesdami kitų skyrių darbininkus prisidėti prie streiko. Tūlo skyrius "furmonas" buvo uždaręs duris ir pradėjo darbininkus stumdyti. Mat, jis manė, kad vienas galės visus nuveikti, bet apsiriko — darbininkai jį pastumėjo, atsidarė duris ir išėjo laukan.

Tarpe streikierių randas trečdalis lietuvių. Streikieriai nutarė laikyti mitingus So. Lawrence, — parke.

Streikieris.

PLIENO DARBININKAI LAIMĖJO SAVO REIKALAVIMUS.

Nustatyta mažiausia alga ir darbininkai gali bendrai tartis apie darbo išlygas.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 5 d. rugpj. — Savo nuosprenđy apie Bethlehem plieno kompanijos ginčus su darbininkais, dirbančiais valdžios darbus, karės darbo komisija įsakė per taisyti arba visai panaikinti, taip vadinamą, bonusų sistemą, pertaisyti mokesčių nuo šmoutų ir įvesti užtikrintą mažiausios algos normą už valandą darbo. Tas paliečia bent 5,000 mašinistų, kurie turės gauti tokias algas, kokias gauna dirbantieji karės arba laivyno departamente.

Darbininkams duodama teisė organizuotis ir bendrai tartis su darbdaviais apie darbo išlygas.

Nusprešta, jog reguliār darbo diena turi būti 8 valandų. Už viršlaikį turi būt mokama pusantro sykiu tiek kiek už paprastą laiką, o už darbą nedėliomis ir šventadieniais turi būt mokama du berlain irgi yra tos nuomonės. Tikimasi, kad militariskų komitetas į keletą dienų perleis tą naują sumanytą.

Senatui sumanytą pridavė senatorius Chamberlain ir tuojaus perdavė jį militariskų dalykų komitetui, kur jisai pats pirmininkauja. Atstovų namui naują billių pridavė militariskų dalykų komiteto pirmsėdis Dent. Čia sumanymas pereis į komitetą tik susirinkus visiem atstovam.

Senatorius Jones patarė tuojaus sušaukti senatą, kad kuogreičiaus tą sumanytą perleist. Senatorius Chamberlain irgi yra tos nuomonės. Tikimasi, kad militariskų komitetas į keletą dienų perleis tą naują sumanytą.

TALKININKŲ LAKŪNAI BOMBARDAVO STUTTGARTĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Geneva, 5 d. rugpj. — Iš Basle praneša, kad pereitą ketvergą įvykusieji anglų lakūnų užpuolimai ant Stuttgarto ir Coblenzo pasižymėjo didelėmis pasekmėmis. Gelžkelio stotys buvo labai apgriautos ir susinesimai gelžkeliu labai apsunkinti.

Stuttgarte sugadintas kaizerio palocius, o Coblenze suardyta amunicijos dirbtuvė.

Stuttgarte sugadintas kaizerio palocius, o Coblenze suardyta amunicijos dirbtuvė.

ŽINIOS APIE RUSIJĄ

SAKO RUSIJA RENGIASI APŠAUKT KARĘ JAPONIJAI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 6 d. rugpj. — Per Berlyną gauta žinių iš Maskvos, būk bolševikų valdžia rengiasi apšaukt karę Japonijai. Taip sako šiandieniniai pranešimai iš Copenhageno.

Pranešime sakoma, kad premieras Leninas iki šiol buvo priešingas apskelbimui karės, bet tikima, kad Rusija bus priversta apskelbt karę, nepaisant to, kad žmonės yra priešingi visokiai naujai kareii."

Tokio. — Kalbėdamas apie talkininkų veikimą Sibire, Japonijos premieras grafas Terauchi pasakė, kad japonų valdžia griebis tolesnių kariškų priemonių, jei tik čecho - slovaku padėjimas to reikalaus. Toliaus premieras davė suprast, kad jeigu Sibire vis tėsīs betvarkė, tai valdžia gali rast reikalingu griebtis militarių priemonių sutriuškinimui austro - vokiečių pavojaus tolimuose rytuose.

Grafas Terauchi užreiskė, kad dabartiniai žingsniai daromi sutartinai su visai talkininkais. Jisai pridūrė tikėjis, jog dabartinis veikimas pradės Sibire naują taikos ir tvarkos periodą. Jeigu gi reiktų siųst daugiau kariumenės ar ginklų, tai jo šalis turinti būti prie to prisirengusi.

Kas liečiasi Japonijos, tai visi veikimo pleno mažmožiai jau pilnai apdirbti. Vladivostoke jau suorganizuotas didelis Raudonojo Kryžiaus ligonbutis, kuris yra visukuo aprūpintas, o iš Japonijos kas savaitę siunčiama daugiau reikmenų, dabotojų ir gydytojų.

Žinovai pranašauja, kad dabartinis sutartinis talkininkų veikimas Sibire veiks nuraminančiai ir jo pasekmė gali būti tas, kad Sibire greitai laiku gali atsirast ant tiek drūta valdžia, kad ji pajiegs kontroliuoti visą Sibirą iki pat Uralo kalnų.

BOLŠEVIKAI PASKYRĖ \$150,000,000 KOVAI SU ČECHAIS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 6 d. rugpj. — Iš Berlyno šiandien gauta žinių, kad bolševikų valdžia Maskvoj nubalsavusi paskirti 300,000,000 rublių kovai prieš čecho - slovokus. Volodgoy tapęs susektas kontrnrevoliucinis suokalbis. Tenai areštuota 40 armijos aficerių.

Leonas Trockis, užsienio

reikalų ministeris, atvykęs į Petrogradą.

Maskvoj naminis padėjimas esąs dar vis neramus, o cholera vis labiau platinantiesi.

TALKININKŲ KARIUMENĖ IŠSODINTA ARCHANGELSKĖ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 6 d. rugpj. — Ši vakarą oficialiai paskelbta, kad talkininkų kariumenė jau išsodinta Archangelske.

(Archangelskas yra svarbiausia prielauka Baltosios jūros pakraščiuose, šiaurinėje Rusijoje. Gelžkelis riša jį su Petrogradu. Pirmiaus talkininkų spēkos buvo išsodintos Murmano rajone, į vakarus nuo Archangelsko).

Išsodinimas įvyko prigelbstint laivynui ir aktyviškai sutinkant vietos gyventojams. Miesto gyventojai entuziastiškai sveikino talkininkų kariumenę. Išsodinimas įvyko pereitą pėtnyčią.

VOKIEČIŲ POLICIJA NEIŠTENDIA NUMALŠINT IŠBADEJUSIŲ ŽMONIŲ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Rotterdam, 5 d. rugpj. — Čia gauti keli numeriai vokiečių laikraščio Fremdenblatt, kur telpa daug žinių apie sukilimus daugely Vokietijos miestų dėlei trūkumo maisto. Laikraštis rašoma, kad policija nepajiegia numalšint maisto reikalaujancius žmones.

Eina paskalos, kad Hindenburgas rengia paskutinį talkininkams smūgį, kurį užduosiąs rugsėjo mėnesy. Ant to smūgio jisai dedas visą viltį. Būsimojo mūšio vietomis galėsią būti Champagne, jūros pakraščiai toliau šiauriosse ir Verdunas su svarbiausiu tikslu paimti Paryžių.

UŽTVIRTINTA SUTARTIS APIE ĖMIMĄ KARIUMENĖN ANGLŲ IR KANADIEČIŲ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 31 d. liepos. — Šiandien galutinai užtvirtinta sutartis tarpe Suv. Valstijų, Britanijos ir Canados apie ėmimą kariumenėn Anglijos pavaldinių. Tokiu būdu dabar įeina galėn 3 d. birželio pasirašytos tarpe abiejų šalių sutartįs.

Dabar Anglijos pavaldiniai turės stot čia kariumenėn arba važiuot Anglijon; taip-pat ir amerikiečiai, kurie randasi Anglijos ribose. Sutartis paliečia apie 54,000 amerikiečių Anglijos teritorijose, iš kurių 36,000 randasi Canadoj. Ji paliečia taipgi 250,000 anglų ir 60,000 kanadiečių, kurie randasi amerikiečių teritorijose

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

Isikišimo klausimas jau išrištas.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Iki šiol Suv. Valstijų valdžia nebuvo išreiškusi aiškios nuomonės, kaip ji pasiels su tarkininkų pakeltu klausimu apie išiveržimą į Rusijos vidurinius dalykus. Dabar ji oficialiai paskelbė, kad tame klausime jau padaryta su Japonija sutartis. Apart kit-ko sakoma, kad Suv. Valstijos pasiūlyti Sibirą "nedidele armija," kuri pagelbės čecho-slovakams ir sykiu siųs ekonominę misiją, kuri stengsis suteikti Rusijos laudžiai pagelbą. Vadinasi, klausimas išrištas ir dabar jis bus vykdomas gyveniman.

Zinant tai, kad čecho-slovakai kariauja prieš tarybų valdžią, nesunku įspėti ir tikslai išveržimo.

Reikia priminti ir tai, kad buržuazinė spauda tvirtina, jog Rusijos liaudis randasi po Tarybų valdžios jungu. Ji norinti išsiluosuoti iš po to jungo, bet Tarybos, po vadovystę bolševikų, ginkluota jėga liaudį numalšina. Kad buržuazinė spauda meluoja, tą supranta kiekvienas. Mes žinome, kad Vladivostokas kontrrevoliucionierių miestas. Ten susispietę visi kontrrevoliucionierių lyderiai, ten gspadoriauja Japonijos katumenė, ten eina riaušės tarbe vienos ir kitos sriovių šaninku, žodžiu, didžiausia betvarkė ir, rodosi, liaudis turėtų būt priešinga bolševikams. Bet kas išėjo paskutiniose į miesto urėdus rinkimuose? Ta pati liaudis, kuri, anot buržuazinės spaudos, randasi po bolševikų jungu ir nori iš jo pasiluosuoti, didelę didžiumą išrinko bolševikus ir įvairius miesto urėdus. Vadinasi, liaudis pritaria bolševikams, laudis eina su bolševikais. Bet kaip ji dabar atsineš linkui tų, kurie išveržia į Rusiją ir ten žada liaudžiai padėti ir sykiu padėti tiems, kurie eina prieš tos pačios laudies valdžią?

Ar šiaip, ar taip, bet liautis negalės dviem ponam anrauti: jeigu ji pritaras tal dinknų išveržimui, tuomet urės eiti prieš Tarybų valdžią, jeigu pritaras Tarybų valdžiai, turės pasipriešinti alkininkų išveržimui.

Agituoja už lietuvių pulkus.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pasklydus žiniai, kad lietuvių armija, susidedanti iš 35,000, "sumuše" Tarybų valdžios armiją ir dabar jau naršuoja ant Petrogrado, ašų tautininkai irgi suruzdo. Jau net "Tėvynė" pradėjo agituoti, kad lietuviai subruztų organizuoti ir atskirus legionus. Apart kitko ve ką "Tėvynė" sako:

"Žinios apie gen. Klimaitį ir Lietuvių Armiją yra labai svarbios ir gali žymiai pagelbėti lietuvių

kovoje už Lietuvos laisvę. Tas faktas duoda labai gerą progą ir Amerikos lietuviams subrusti. Mums rodos, kad mūsų Tarybom tuojuo reikėtų susinešti su Amerikos valdžia, kad ji užmegstų — jei dar to nepadarė — ryšius su Klimaičiu ir kad pripažintų Amerikos lietuviams teisę organizuoti lietuvius, įstojančius į Suv. Valstijų armiją, į atskirus lietuviškus legionus, kurie turėtų būti pasiūsti šiaurėn Rusijos, kur susivienytų su Klimaičio armija ir veiktu su ja išvien."

Kaip matote, mūsų tautininkai greitai padaro plenus, tik kasžin, kaip jiems pavyks tuos plenus gyveniman įvykdyti? Ar tik Suv. Valstijų valdžia nepasakys tiems ponams: "Jeigu turite didelę meilę tėvynės linkui, tuojuos organizuokitės tie, kurie neinate į Suv. Valstijų armiją ir važiuokite Klimaičiui pagelbon." Jeigu taip valdžia pasakytų, kasžin, ar p. Račkauskas sutiktų būti legiono komandieriu ir traukti pas Klimaitį?

Bėda su tais, kurie nieko neskaity.

Klerikalų spauda ir kalbėtojai bepaliovos šaukia, kad katalikai neskaitytų socialistiškų laikraščių. Jie visur ir visame kame kema tik savus raštus ir draudžia skaityti kitus. Tuo tarpu socialistai ir jų spauda pasielgia kaip tik priešingai — tankiai pataria skaityti visokius raštus. Teisybė, atsiranda ir tarpe socialistų tų, kurie mano, kad nereikia skaityti klerikalų laikraščių, nes jie suklaidina darbininkus. Bet praktika rodo visai ką kitą. Nors ir tamsiausias darbininkas, jeigu tik jis skaito klerikalų laikraštį, su juomi visgi galima susikalbėti, galima tikėtis, kad jis laikui bėgant, supras klerikalų politiką, supras, kad kad tas pats laikraštis, kurį skaito, jį mulkina. Bėda su tais, kurie nieko neskaity. Tie būna paskendę tamsybėje ir su jais jau niekas negali susikalbėti.

Siomis dienomis "Laisvės" redakcija gavo laiškėlį nuo tikro kataliko, kuris pirmiau apart "Darbininko" nebuvo skaitęs nei jokio laikraščio. Jis rašo maž-daug taip: "Ne tyčia man pakliuvo į rankas "Laisvė," apie kurią pirmiau buvau skaitęs tik "Darbininke." Aš ją atydziai perskaičiau net kelis sykius, paulyginau turinį su "Darbininko" turiniu ir priėjau prie išvedimo, kad "Laisvė" daugiau rūpinasi darbininkų reikalais, nekolioja katalikų, kaip kad "Darbininkas" kolioja socialistus ir ji darbininkams naudingesnė už "Darbininką." Taigi atsiskau nuo "Darbininko" ir užsirašau "Laisvę."

Jau šis faktas aiškiai liudija, kad tie, kurie skaito klerikaliskus laikraščius, jei gu jie nors kiek protauja,

greitai gali atsidurti susipratusių darbininkų eilėse. Todėl socialistai, tankiai ir liepia skaityti visokių pakraipų laikraščius.

Antras dalykas, kurie daugiau prasilavinę, irgi privalo skaityti įvairius laikraščius, nes tik tuomet galės daugiau suprasti ir geriau pažinti visuomeniško judėjimo gyvenimą, kuomet skaitys įvairių pakraipų laikraščius. Skaitant vienos pakraipos raštus tankiai žmogus tampa vienpusiškas ir net fanatikas.

Taigi, kuomet klerikalų spauda agituoja neskaityti socialistiškų laikraščių ir net neįsileisti į savo miestus, mes sakome, kad darbininkai skaitytų visokius laikraščius ir tėmytų, kurie daugiau užtaria jų reikalus.

"Naujienos" ir Marksas

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Jau, turbūt, suėjo kelios savaitės, kaip "Naujienos" patiekė straipsnį apie tautų santikius. Tame jų straipsny buvo viena didelė įdomybė, kuri, veikiausia, nustebino to laikraščio draugus ir oponentus.

Ponas Wilsonas ten buvo suvestas draugėn su ikūrėju tarptautinio socializmo Karoliu Marksu!

Lietuviška socialistinė publika, kuri, abelnai imant, mažai teišmano apie Marksą, o dar mažiau apie vieną ar kitą senų laikų dokumentą, be abejonės, buvo nustebinta ir veikiausia, nemažai susirūpino!

Kaip tai taip dabar išeina? Nejaugi tai galimas daiktas?

Gi "Naujienu" redakcija suvedusi vienon kompanijon p. Wilsoną ir Marksą, galėjo pasijusti padėjime Olimpo dievaičio.

Mes pažiūrėsime, ar nepasiseks mums nutrauktį ją iš tų viršunių... na, žinote, į socialpatriotiškas pelkes.

"Naujienos", pasakodamos apie tai, kokie turėtų būti tautų santikiai, nurodo, kad ir pačioje buržuazijoje bres-ta persitikrinimas, jog tokie, kokie iki šiol buvo, tautų santikiai negali pasilikti. Dabar ties stipresnis ēda silpnesnį, dabar visiškai nesivaduoja ma teisingumo jausmu ir do-ra. Dabartinėj visuomenėj viešpatauja maxima, jog "spėka yra teisė."

Prieš tą itikėjimą į brutalię spėką — sako "Naujienos" — jau kelias balsą ir dresnioji viešpataujančių klesų dalis. Chicagos laikraštis nurodo į poną Wilsoną, kaip po į žmogų, kuriam rūpi nulaūzyti ragus brutalei spēkai.

Wilsonas tikįs, kad tautų santikių pamatan turi būti padėti tie patįs paprasti įstatymai doros ir teisės, kurie yra padėti pamatan santikių atskirų žmonių tarp savęs.

Šiame straipsny mes nekalbėsime apie p. Wilsoną, "Naujienos", be abejonės,

yra didesnės specialistės kalbėti apie p. Wilsoną.

Mums šiuo žygiu rūpi Marksas.

Dalykas, mat, tame, jog "Naujienos" pasikvietė sau talkon K. Marksą ir pasakė ve ką: tą ką dabar sako p. Wilsonas, seniau, dar prieš 50 metų, sakė Marksas!

Pažiūrėkime gi ką sakė Marksas.

1864 metais Londone įsikūrė garsioji tarptautinė darbininkų draugija, kurią, paprastai, vadina Internacionali. Marksas nebuvo tos draugijos ikūrėju, bet vėliau patapo jos idėjiniu piliorium Garsiam pirmame Internacionali manifeste yra ve koksai sakiny:

"Paprasti įstatymai doros ir teisės, kurie nusatarpe savytarpūs santikius tarp atskirų žmonių, turi virsti vyriausiais įstatymais, nusakančiais savytarpūs tautų santikius."

Ve, šituos tai žodžius "Nanos" ir garsina, autoritetiškai skebdamos, kad tai yra Markso žodžiai.

Skaitytojui, kuris nors šiek tiek susipažinęs su Markso principais, protavimo būdu ir išsireiškimais, lengva pajusti, kad viršui cituotame sakinyje skamba falšyva gaida. Sakiny tas parasytas ranka nemarksisto, bet buržuazinio idealisto, kuris dievobalmingai priklaupia prieš "paprastus įstatymus doros ir teisės."

Kokie gi tie "paprasti įstatymai doros ir teisės?" Turbūt, kokie tai viršklesiniai doros kodeksai, tinkanti buržuazijai ir proletariatui.

Bet juk tokių viršklesinių doros ir teisingumo kodeksų nėra! Tai yra nekas kita, kaip buržuazinių svajotojų išmislas. Supratimas apie dorą ir apie teisės pas buržuaziją visiškai, kitoks, negu pas proletarius. Tie santikiai, kurie buržuazijos akyse yra dori, darbininko akyse tankiai neturi nei krislelio doros ir atbulai — kas dora proletarijui, tas nedora buržuazijai.

Marksas, paprastai, visuo met sarkastiškai juokdavosi iš buržuazinių idealistų, kuomet tie deklamuodavo apie dorą, teisingumą, teises, žmoniškumą, klesų vienybę ir taip toliau. Tas idealistiškas miglas Marksas visuo met rūpindavosi išsklaidyti istorinio materializmo ginklu. Vieton nesučiuopamo, nesuvokiamo viršklesinio idealo Marksas dėdavo pirmoj vietoj klesinį darbininkų idealą.

Dabar, betgi, kyla klausimas, koku gi būdu į aną Internacionali Manifestą praprusdo ta nelaiminga visai ne marksistiška frazė, kurios autorium "Naujienos" deda Marksą, tuo būdu statydamos tiltą tarpe materializmo ir buržuazinio idealizmo.

Ištikrųjų, koku gi būdu Internacionali manifestan įsivėlė tas netikęs mažmožis?

Kas nors šiek-tiek yra susipažinęs su Internacionali istorija, tas žino, kad jame būta įvairių sriovių. Ypatin-gai tai reikia pasakyti apie Internacionali pradžia. In-

ternacionale veikė ir radikalai Italijos tautininkai, su Mazzini priešakyje, ir atmetanti klesų kovą Francijos proudhonistai (kurie net streikų nepripažino ir nenorėjo kovoti su buržuazine valdžia) ir nepastovūs Anglijos utopistai. Markso itekmė pradžioje Internacionali veikimo buvo netaip jau žymi. Marksas iš sykio net gana šaltai žiūrėjo į Internacionali (palygink su įdomiu Hermano Schlueter straipsniu paskutiniame numery The Class Struggle — už birželio mėn.).

Komitetas, kuriam buvo pavesta parašyti garsųjį Internacionali atsišaukimą, greta Markso įėjo ir daugiau žmonių, kurių pažiūros buvo priešingos Markso pažiūrom. Komitetas iš savo tarpo išskyrė komisijėlę. Vienan svarbun komisijėlės posėdin Marksas neatėjo. Markso oponentai pasinaudojo ta proga ir priėmė tūlo proudhonisto išdirbtą begalio miglotą "principų deklaraciją."

Tuomet Markso draugas Eccarius pasiskubino pranešt Marksui, jog dalykai krypta blogon pusėn. Marksas, atėjęs komiteto posėdin, pamatė, jog "principų deklaracija" parašyta visai netikusiai.

Savo laiške Friedrichui Engelsui (rašytas 4 dieną lapkričio 1864. Randasi ant-rame tome jų korespondencijos) Marksas ve ką sako savo artymiausiam draugui:

"Toj deklaracijoj, ant kiekvieno žingsnio, matėsi Mazzini (italų tautinis romantikas. — Mano prerasas) itekmė, apipinta neaiškiausiom nuotrūpom francūzų soc. Aš gražiai kritikavau ir po ilgų šnekų Eccarius pasiūlė sugražinti proektą komisijėlei, kad jisai būtų naujai "perredaguotas." Tačiau "idejos," kurios buvo toj deklaracijoj, jau buvo perbalsuotos...

"Aš mačiau, kad iš to veikalo nieko negalima padaryti. Kad koku nors būdu pateisinti savotišką su-redagaviną jau nubalsuotų idejų, ką aš rengiausiai padaryti... aš surašiau "atsišaukimą į darbininkų klesas..." ir sakydamas, kad visa, kas buvo svarbaus, jau randasi tame atsišaukime ir kad nereikia po tris kartus sakyti vis tą patį, aš permainingai visą įžangą, išmečiau iš jo principų deklaraciją ir vieton 40 punktų įstatų idėjų tik 10... Mano pasiūlimus komisijėlė priėmė ištiesai. Vienok, aš buvau priverstas prisegti įžangoj pora sakinių apie "priedermę," "teisę," o taip-pat priimti "teisybę, dorą ir teisingumą," bet išsklaidiau viską taip, kad jie neuzkenks."

Tai ve, koku būdu į manifestą pateko sakiny, kuriuo taip džiaugiasi "Naujienos." Tik per bėdą, darydamas nusileidimą proudhonistam ir mazzinistam, Marksas prisegė tą sakinį, kuris anaipol neišreiškia tikrosios Markso minties. Marksas darė tą nusileidimą todėl, kad darbininkų sąmo-

nė tuomet buvo neaugščiausia pakilus ir marksistam kaip kada reikėjo šiame-tame nusileisti.

Išivaizdinkite, kokiam natvatnam padėjime atsiduria dabar "Naujienos": tas pačias mintis, kokias Marksas pripažino neatsakančiom jau beveik prieš 60 metų (kuomet darbininkų judėjimas nepalyginimai žemiau stovėjo) jos perša dvidešimto amžiaus proletarijam, kaip tinkamiausią rankvedį praktiškam gyvenime!

Jos gieda darbininkam, sykiu su buržuazijos atstovais apie dorą, teisingumą, teises et cetera.

Biednas Račkauskas! Jisai per metus mums visuo-met giedodavo apie "žmoniškumą."

Bent susilaukėm dueto!

Kuomet socialistai pradeda šalinties nuo klesų kovos, kuomet darbininkų klesos reikalus jie padeda buržuazijos reikalų uodegoje, tuomet visi sriubai marksistinės filosofijos pradeda šokti šventos Zitos šokį. Tuomet ne darbininkų klesos aktyvumas, ne jos savystovė pozicija jiem rūpi, bet socialpatriotiškų panėiakų mezgimas... kad silčiau būtų ir kad vėjalis neužpūstų.

"Naujienos", žinoma, negali turėti pretenzijų, kad jos pirmos atrado tą Markso raštų "deimantą." Jos seka dabar pėdomis nabašninko Plechanovo, kuris "nudar dėjo" dar rugpjūčio pradžioje 1914 metų. Bėdinas Plechanovas irgi atsikasė Internacionali Manifestą ir at-rado tą patį sakinį, kokį atrado "Naujienos."

Socialpatriotiškos dūselės visos panašios!

Siame straipsny aš nenoriu kalbėti apie tautų santikius. Jokios gadzinkos kad ir išmintingiausių buržuazijos sirenų nenustatys tautų santikių tokiais pamatais, kokie atsakytų idealei darbininkų klesos sąmonei.

Mes jau užtenkamai matėm, kaip įvairių įvairiausių buržuazijos atstovai riša tautų klausimą. Gana jau num tų eksperimentų.

Kas nori žmonėn darbininkam išnekėt, kad pagelbos ir talkos jie gali laukti anapus savo klesinių organizacijų, tai tegul vely viešai pasako, kad jis "kvitina" socializmo ideją.

Inteligentas.

Revoliucijos.

Skaitant tūlų didlapių išvadžiojimus apie revolucijas galima išvaizdinti, kad revolucijoms yra padarytas tam tikras plenas ir jos visos turi įvykti lygiai taip, kaip tasai plenas nurodo. Jos visos, su visomis savo dalimis, o ypatingai jų pasekmės, privalo būti visame kame vienodos. Jeigu kokia nors revolucija eina kitoku keliu negu seniau buvusios, o ypač jeigu pasekmės yra kitokios, tai tuojuos didžio-tikrosios Markso minties. Marksas darė tą nusileidimą todėl, kad darbininkų sąmo-

šuns lojimas ant mėnulio. Revoliucijos savo pobudžiu ir pasekmėmis negali sekti, neseka, ir niekuomet nesekė kokio-nors išanksto nustatyto pleno. Jos yra produktu socialio judėjimo draugijoje ir jų abelnas bėgis, atsiekimai priklauso nuo tos tautos kurioje jos atsitinka ir nuo to ypatingo istorijos periodo, kuriame jos įvyksta. Senojoji revolucijos, kokios įvykdavo 18-me šimtmetį, šiandien yra labai didele retenybe. Tam yra labai svarbi priežastis tame, kad tų laikų ypatinga draugija savo didžiumoje jau išnyko. Tačiau mūsų mokyti ji redaktoriai norėtų, kad visos dabartinės revolucijos būtų kaip tik tokios, kokios buvo aštuonioliktame šimt-mety. Jeigu revolucijos siekia toliau nuvertimo užsilikusių feodalizmo liekanų, jeigu jos drįsta eit toliau sušaukimo isteigiamoj susirinkimo ar parlamento, kuris pasirūpintų apginti buržuazinę nuosavybę, tai tokios revolucijos negeros ir kapitalistinių laikraščių redaktoriai jas begailestingai pasmerkia. Sulyg jų rašymo rodosi, būk kapitalistinės nuosavybės santikiai buvo visą laiką, gi, išteisybės, jie vos tik turi keletą šimtmečių senumo. Senesnės revolucijos, kurios pagimdė dabartinę draugijos formą, ējo maž-daug vienodu keliu todėl, kad jos iškilo tokioj draugijoj, kuri rėmėsi feodalium žemės valdymu, ant kurio buvo pabudavoti valdančiųjų klesų laipsniai.

Šiandieninės revolucijos daugiausiai iškilta tokioj draugijoj, kuri savo didžiumoje yra industrialė, arba bent kur pramonės ir pinigų valdonai pasidalinę su žemvaldžiais draugijinį ir politinį valdymą. Net ir atsilikusios valstybės, kur žemės nuosavybės valdymas vis dar panašus į senąjį feodalį režimą, net ir tokios valstybės, revolucijai įvykus, jau neseka senaisiais, 18-me šimtmetį pramintais, ta kais. Tą aiškiai parodo vėliasi atsitikimai Rusijoj, Meksikoj ir Chinijoj. Pirmo ji Chinijos revolucija pavėdė šalies kontrolę bent laikinai, Sun Yat Sen'ui ir jo pasekėjams. Visi jie buvo maž-daug socialistiškų pažvalgų ir jų tikslu buvo perkeist ne vien politinę, bet ir ekonominę Chinijos organizaciją. Meksikoj daugely valstijų socialistai yra gubernatoriais ir kitokiais valdininkais, ir darbininkai turi didelę galę kontroliavime visų valdžios įstaigų. Rusijoj milžiniškos darbininkų ir valstiečių minios paėmė į savo rankas visą valdžią ir darbuojasi, kad visą žemės ir kapitalo nuosavybę pavertus draugijos nuosavybe. Miliukovas norėjo pasukt revoluciją į aštuoniolikto šimtmečio vagą užreikšdamas, kad rusai esą pasiryžę kovoti už įgijimą rusų kontroliuž Konstantinopolio. Tasai jo užreikšimas buvo signalu jo nuvertimui. Jeigu įvyks revolucija centralėse junke-rių valstybėse, ko mes visi tikimėsi, tai veik galima būt tikru, jog ir ten ji eis ta pačia nauja vaga. Revoliucija turi lyginai tiek vertės, kiek išstums priešakyn darbinin-

kus ir jie valdys visą padėjamą. Jie taip pat stengsis paimt savo kontrolėn kapitalistinę nuosavybę, kaip tą darė vėliausiu laiku kitų šalių darbininkai.

Mūsų laikuose tokios pamatinės permainos negali praeiti be gilių įtekmių ir visus nuosavybės valdymo santykius. Jug net ir aštuonioliktos šimtmečio revoliucijos buvo perdirbimu nuosavybės santykių; tai yra, buvo pervedimu galybės nuo feodalių žemių valdonų finansiniams ir kapitalistiniams valdonams. Pastarieji iki tolė stovėjo ant draugijinių laiptų žemiaus, o tuomet, laike revoliucijų, palipėjo augščiau. Šiandien žemiau pramoninių ir piniginių valdonų stovi kaimų ir miestų darbininkai ir todėl kiekvienas dabartinės sistemos perkeitimas turi būtinai iškelti juos augštin, galybėn. Tokia permaina, kuri neiškeltų žemesnių klesų galybėn, negalėtų būti vadinama revoliucija. Jokia stambi, pamatinė permaina negali įvykti be to, kad nesuteikt žemesnei klesai didelę dalį galybės ir kontrolės. Tas pats buvo ir su aštuonioliktos šimtmečio revoliucijomis, ir šiuo žvilgsniu visos revoliucijos yra viena kitai panašios. Svarbiausias skirtumas yra pačios permainos — revoliucijos — pobūdy ir tose pasekmėse kokias ta permaina turi atnešti; tas gi priklauso nuo to kokias klesas stengiasi paimt kontrolę, ar tai bus auganti kapitalistų klesa, arba kiltiširdi darbininkų klesa. Dabar istorija jau nulėmė revoliucijoms naują tipą, naują formą ir to niekas neįstengs perkeisti, nors tūli laikraščiai ir kažin kaip to norėtų ir stengtųsi naujus gyvenimo apsirėškimus pasuktį senasias vagas.

(N.Y.C.)

APIE NEBUVIMĄ VIETOS LIETUVOJE.

Tūli mūsų veikėjai tvirtina, kad Lietuva, lyg ir koki tai dangų karei pasibaigęs nebus įleidžiami tie ir tie žmonės. D-ras Šliupas sako, kad nebus įleistas Kapsukas, Aleksa ir kiti, o ten bosas Yčas, kun. Olšauskas, Gabrys etc.

Aš esu narys skaitlingiausio ir galingiausio tik su varžyto mūsų visuomenės luomo, t.y., aš esu paprastas darbo žmogus, kuriam rūpi kaip savo klesos draugų, taip pavergtos tautos žmonių ir abėlnai pasaulinio proletariato likimas. Taig entuziastiškas p. Šliupo tvirtinimas kas galės gyven Lietuvoj mane nemažiau interesuoja, kaip kad didžiau siųjų mūsų edikų klesos, t.y., kunigų tvirtinimai, kad Lietuvon bus įleidžiami tik pasiduodantieji kunigų politikai žmonės. Arba, kad Lietuvoje galės tik tie gyvent kurie tarnaus jezuitiškai mūsų kunigų žengėj.

Tiesa pasakius mūsų kunigėlai prie to jau viešai siekia: jie skiria savo bjauria politikai dalį pačiais darbininkais suaukautų pinigų jie mobilizuoja produktyviškiausio amžiaus jaunimą

“vyčių” rotas ir peštukizme juos paskandina; jie viešai važiuoja į Berlyną ir siūlo žiaurais kaizerio globon nuvargintą mūsų Lietuvą.

Visa kunigų politika linkui atidavimo į kaizerio globą Lietuvos (mat Mikės jau nėra) man nėra žinoma, bet mane labai interesuoja tokie klausimai, kurie apsirėškia kaip išvykusieji faktai. Štai kartą “Laisvėje” skaičiau vieno lietuvio darbininko laišką iš Rusijos, kur buvo pasakyta, kad garsus kunigas Olševskis, globėjas et c., savaip išsėnkavo vagonų makaronų, paskirtų badantiems mūsų žmonėms. Tas mane labai supūdino, nes argi galima, kad tokia ne bėsiame laike šotus kunigas skriaustų alkanus Lietuvos pabėgėlius. Pasibaisėjimas mane ima, kad vienas ar maža gėngūtė darbininkų apgaudinėtojų ir tokioje iūdnoje valandoje besąžiniškai skriaudžia tuos mūsų viengėnius, kuriuos, savo sunkiai sutanpytais cenfais nes pagal išgalę šelpiame.

Patyrimui to aš parašiau laišką į Mogilevą savo pažįstamam tremtinui, kur buvo Olševskis ir daugybė Lietuvos tremtinių.

Laukiu atsakymo. Girdžiu kad kun. Olševskis išdumia užrubežį. Skaitau, kad nauja Rusijos valdžia revizuoja laiško įstaigas. Skaitau kad suareštuoja tuos kelis žuželius, kurie sotindami savo pilvą ir kišenių skriaudė būkstančius badujančių tremtinių. Džiaugiausi, kad teisybės ranka paėmė viršų bet vis abejoju, nes dalis spaudos kaltino naujus teisėjus. Bet gilinantis į gyvenimo teisybę man tas dalykas vistiek atrodo kaip prestuplenije i nakazanie (prasikaltimas ir bausmė) ir aš laukiau daugiau žinių apie tuos svarbius dalykus, ir kuriuos dabar yra atkreiptos lietuvių akys ir firdys.

Štai dabar gaunu laiška kuris skamba sekanti:

“Mielas Broli! Kaip prašai parašyti apie kunig. Olševskio veikimą, tai aš sa can, kad bjaurius jo darbinis netikusį veikimą ir dėl jo paeinančią betvarkę tiesiog negalima būtų ilgiausios aiškuos surašyti. Visko net negalima dabartinime laite rašyti. (Laiškas rašytas dar prie caro valdžios). Mielas broli, parašysiu nors tiek jis nedavė nei vienam žmogui tiek pašėpos, kiek buvo nuo valdžios skiriama. Jeigu ir duodavo trupinėjus at reikėdavo po kelias dienas vaikščioti, maldauti am tikri prizadai duoti. Mano nuomone, tokie žmonės kaip Olševskis jau neverti padoriš mirties. O laug yra tokių Olšauskų Gal jie nė nemano į Lietuvą grįžti, nės už jų nežmoniškus darbus niekas negalės įdovanoti. Komiteto centras yra Petrograde, kur taipgi žeri tuzai suka ir nieko nebijo. Daugiau nė nerašysiu. Su tikra pagarba jūsų Juozas.”

Kaip dabar pasirodo, tai šgirdus paties tremtinio bal, są galima manyti, kad užnėtoji ant buvusių “šelpėjų” bausmė yra jais pačiais užsitarnauta.

Kaip ant žemės, taip ir danguje.

Gal su panašiais griekais surištas ir Yčas pas vokiečius paspruko?

Teisybė išeis aiškėn, kuomet išgėsimė balsą Lietuvos darbininkų, sugrįžusių iš Rusijos ištrėmimo.

Tik tuomet pamatysime, kam kokia vieta bus Lietuvos.

R. Posunaitis.

Stebuklingi Korespondentai.

Pas mus yra tokių korespondentų, kurie būdami Chicagoje o apie New Yorko nuotikius aprašo!

Štai “Laisvės” No. 61 vienas korespondentas aprašo įvykusias Chicagoj šliupo prakalbas. Bet kuomet šliupas Mildos svetainėje kalbėjęs, tai minėtas korespondentas barzdą užlupęs lovoj “pūtė”, nes netiesa kalba. Jis rašo: “Po prakalbų vienas iš publikos norėjo užduoti klausimą, bet viešai jam neleido klausyti.” Tas tie sa. Toliaus — “tu tarpu dr. J. Šliupas prisoko prie laudėjo ir drožė kumščia ir galva”. Kam šitoks melas? Kam reikia “Laisvės” laikraštį diskredituoti?!

Aš pats buvau minutose prakalbose ir pats savo akimis matiau viską. Tas incidentas buvo ne su šliupu, bet su dr. Drangeliu, kaip jau buvo “Naujienose” netik mano, bet ir žemaitės aprašyta.

Nuo red. — Redakcija, pasiremdama naujima korespondencija, peržvalgoje, po antgelviu “Kas būtų, jeigu Lietuva neprigūlmybe gautų?” tams incidentę minėjo ir a. J. Šliupą. Suprantama, ta redakcijos pastaba savarėntis nenustojo ir mirtis nepersimainė, tik tas nesmaugu; kad nekaltą ypata dē. J. Šliupą, per klaidą įmaišėme, todėl ir atsiprašome.

MAISTAI BULGARU ARMIOJ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 6, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 2 d. rūgp. — Čia patirta, kad vis plėčiau eina gandai apie maistus bulgarų armijoje.

Tvirtinama, kad neseniai norėta pradėti smarkų užpuolimą Monastirio rajone, bet tas negalėjo būti įvykintu, kadangi bulgarų kariuomenė atsisakė užpuolime dalyvauti.

Kaip NUMIRĖ BUVĖS CARAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Buvusiam Rusijos carui Nikolajui Romanovui buvo duota dvi valantos prisirengimui prie mirties. Duotam laikui praėjus jisai pasirodė taip nusilpęs nervais, kad jį reikėjo vesti kitiems, o nuvedus į mūžudymo vietą reikėjo paramstyt prie stulpo, kad nesušmuktų. Taip rašo vokiškas Berlyno laikraštis Lokal Anzeiger, kuris sakosi gavęs žinių apie paskutinias caro valandas nuo kokios-tai žymios ypatos.

Ta diena, kada buvo paskirtas mūžudymas, penktą valandą ryte, buvusi cara pažadino atvykusi patrulė — 6 kareiviai ir aficerius. Jam įsakytą tuoj apsirėngti; paskui jį nuvedė tam tikran kambarin, kur jam taupo perskaitytas tarybos nutarimas. Jam buvo pranešta, kad nuosprendis bus įvykintas už dviejų valandų.

Sakoma, kad buvęs caras ramiai išklusė mirties nuosprendį. Jisai sugrįžo miegurimūn ir tan susmuko į kėdę. Už keletos minutų jis parrašė kunigo, su kuriuo jisai kalbėjosi be liudininku. Paskui jis parasė keletą laisuku.

Atėjus sargybai, kad vesti jį mūžudymo vieton, Nikolajus bandė atsistoti nuo kėdės, bet neįstengė. Kunigas ir kareivis turėjo pastatyti jį ant kojų. Nutejstasis labai sunkiai galėjo nūplipti trepais ir viena sykį dargi pangriuvo.

Nuvedus mūžudymo vieton, jis negalėjo be jėgų stoverti ir todėl tapo atremtas prie stulpo. Jis pakėlė rankas ir, regis, norėjo ką tai kalbėti, bet prabilo šautuvai ir jis susmuko negyvas.

Du mūsų dienu Dokumentu.

Dabartinia mūsų gyvenimas labai įvairus. Kova visur virte-verda. Ir galimas daiktas, kad praslinkus ke liolikai metų, iš mūsų dienu gyvenimo žmonės rankios dokumentus ir patys iš to stebėsis. Čia mes ištaisai per-

spausdiname iš “Apžvalgos” N 6 drg. J. Šukio straipsnį ir Philadelphiaj gyvenančio drg. R. Merkio straipsnį, net klaidų, nepataisę, kad neįskraipius minčių. Jokių komentarų nedėdame, tie du straipsniū, jeigu juos palyginsime, patys už save kalba.

Drg. J. Šukys rašo: Nė iš šiū, nė iš ten, — ura rėkti, kad nežinia, kas centre darosi. Ir nepasakoma, ko jie nori žinot kas daroma.

Pild. Kom. tarimai ir sekretoriūš pranešimai kaip ir administracijos atskaitos kas mėnuo “Apžvalgoj” telpa. Be to, laiks nuo laiko spausdinti laiška kuopoms iš administracijos siuntinėjami — pranešama, kada ko kiose sąlygose prisieina veikti ir kas veikama. Na, ir prie šito visko: “Karaul! Nežinia, kas centre darosi! — Nagi kas centre darosi? Pasakykite, ko jus porite žinoti, kas centre darosi! “Kovai” neiseina? — Atvažiuokite ir bandykite leisti: galėsite pats pirašyti ta “Kova” ir atsispauzdinę galėsite ir skaitytojams pats po stūbas išnešiot. Nes jau kiek kartų buvo pasakyta, kad pačtas neima “Kovos.” Ne tik “Kovos,” bet nē knygu, nē mēlo “Kovos” vardu negalima iš Philadelphiajos siuntinēt. “Apžvalga” taip pat tik pirma klesā ir ekspresu siuntinėjama. Kurgi ja dėsimė atspausdinę? Ar norite “Kova” krasā užverst. Juk ir taip jau du nūm. pačte gulū. O antra, kas gi tā “Kova” redaguos, iš kur raštus insimo, kur redakcija “Kovai” ir “N. Gadynei”, ar noritė halta popierā išleist? Nesuntinēja pačtas nē baltos. Ir tas viskas, jau kiek kartų buvo pasakyta laišktosė į kuopas. Kagi da noritė žinoti? Ar kā centras valgo, kaip rėdosi ir kā su pačioms kalba parėjė namon? Atsiprašau: apsi- vėskite, tuomet žinosite kas su pačiom kalbama.

Noritė žinoti, kodėl “Kova” neiseina, — klauskite Philadelphiajos krasos, jeigu nemėtikite. Noritė žinot, kodėl “N. Gadyne” neiseina, — klauskite Literaturos Komiteto, kur redaktorai ir pačtas, kaip ja išsiuntinėsite išleidi. Noritė apie bylos daiktas, — klauskite adliolikai metų, iš mūsų dienu gyvenimo žmonės rankios dokumentus ir patys iš to stebėsis. Čia mes ištaisai per-

Nepatinka jums centras, — išsirinkite geresnius. Šiandien ir paprasčiausias “vačmanas” geresnes darbo sąlygas ir didesnę užmokestį turi, negu jusų tie “išnaudotojai centro darbininkai.” Aš ne protestuoju, atsitrauksiu, kad ir su šia diena. Dirbame centre tik todėl, kad išgelbėjus Sąjungā nuo tų “nežinančiųjų” ir nuo scheidemanniečių globos.

Patirkite, apmąstykite ir prašalinkite sulig ta diena. Bet jeigu trukšmadariai kaltiti, tai bukite teisingi, žinokite kaip ir linkui tų trukšmadarių atsinešti. Aš neatstovauju centro. Aš už centrą neatsakinėju. Aš tik noriu žinoti, noriu, kad

ir visi mes sąjungiečiai žinotume, kā jus “nežinantieji, kā centras veikia,” norite žinoti, kokiā rolę jus lošiate ir kieno naudai taip prisipyrę nagrinėjate?

Laiškai kelionėje prapuola? Tai kā, ar centras savo krasā turi, kad už tai jį kaltint? Ar tik mūsų centro laiška prapuola? Daugelis laišku negauna, arba du tris ir keturis mėnesius suvėlinčius gauna. Tai kā, — ar už tai centras turi atsakyti?

Kurgi sensas? Drg. R. Merkis rašo:

52 kuopos įnešimas kas dėl L.S.S. namo ir spaustuvės kėlimo į Brooklyną liko paremtas net 11 kuopų. Nėra abejonės, kad kai-kurios kuopos parėmė tą įnešimą nežinodamos tikro dalykų stovio, o tenkinosi vien 52 kuopos perdēm klaidingais argumentais. Apie tai jau pastebėjo 1-oji kuopa “Apžvalgos” N 4, protestuodama prieš klaidinimą sąjungiečių vien todėl, kad atsiekt savo tikslo, nežiūrint kokios pasekmės iš to vėliau išeitų. Savo proteste 1-oji kp. aiškiai nurodė, jog giriamos Brooklyn - New Yorko “laisvės” da prastesnės, kaip Philadelphiajos. O tuomi 52 kp. svarbiausia rėmėsi. Iš tikro, juk įstatymus leidžia visom Jungtinėm Valst. Washingtone, ir taip New Yorkas - Brooklynas, taip ir Phila. turi juos pildyti. Jeigu “Kovai” liko atimta antros klesos teisės, (ji visiškai nebuvo uždaryta), tai visai nėra jokio dyvo. Visai eilei laikraščiu buvo atimta tos teisės. “Nauj. Gad.” visai ne atimta teisės. Ir jeigu kas skleidžia kitokiā nuomonę apie tai, — pareikalaukite, kad tie žmonės aiškiai viešai praneštų per bile vieną socialistiškų laikraštį ir pa skėbtų uždraudimo dokumentus. Kitaip netikėkit! Nes kai-kurių asmenų užsispyrimas iškelt spaustuve Brooklynan ir tuomi padaryt Sąjungai neatlyginamų nuostolių, viršija net teisingumą, dorā ir sąžiningumą. Apie tai, kad “Kova” ir “N. Gad.” nėra galutiniai uždarytos, aiškinta ir konferencijoje po S.L.A. seimui Philadelphiaj. Joje dalyvavo apie 8 S.L.A. delegatai-socialistai ir apie 20 vietinių draugų ir jie girdėjo, kai L.S.S. Sekretorius davė pranešimą apie dalykų stovį centre. Susirinkime buvo ir administratorius d. Šukys, kuris taipgi nebandė užgincyt to fakto.

Turėtų būt draugam aišku, kad New Yorke Brooklynne ikišiol apsirėiskė didesnis prispaudimas, negu Philadelphiaj. Ten visai uždaryta “Masses,” sustabdyta “Kolokol” ir visai eilei laikraščiu atimta antros klesos teisės. Jeigu “Laisvė” neatimta tos teisės, tai gal tik todėl, kad jos pozicija buvo ir yra daug lėtesnė už “Kovos” poziciją ir kad “Laisvė” nėra organas socialistų organizacijos. Kodėl “Novy Mir” ir kiti neteko tų teisių? Todėl, kad tų laikraščiu pozicija buvo panaši į “Kovos” poziciją, — gal da šiek tiek lėtesnė. Ir “Novy Mir” tik tiek nukentėjo, kiek ir “Kova.”

(Tasa ant 4-to pusl)

The Lithuanian Semi-Weekly
"LAISVĖ"
 Published by the
 LITHUANIAN CO-OPERATIVE
 PUBLISHING SOCIETY, INC.
 Every Tuesday and Friday at 455
 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Yearly subscription rates: In U. S.
 and foreign countries \$3.50.
 Telephone Stagg 3878.

Eina du sykiai savaitė: Utarnin-
 kais ir Pėtnyčiomis, 455 Grand St.,
 Brooklyn, N. Y. Leidžia Lietuvių Ko-
 operatyvūs Bendrovė.

"LAISVĖ"
 Prenumerata metams: Amerikoje ir
 užsieninėse — \$3.50; pusei metų
 Amerikoje ir užsieninėse — \$1.75.
 Telephone Stagg 3878.

Entered as second class matter
 March 11, 1914, at the Post Office
 at Brooklyn, N. Y. under the Act of
 March 3, 1879.

(Tas ant 5-to pusl.)

Draugai iš 52 kuopos apie
 tas sąlygas gerai žinojo, bet
 jie, turbūt, manė, jog nie-
 kas daugiau apie tai nežino,
 todėl tai savo įnešime tik gi-
 ria New York - Brooklyną,
 o peikia Philadelphia. Bet
 jie apsiriko. Šiandien sąjun-
 gicčius jau sunku suklaidinti,
 vargu ir dabar pavyks, ypa-
 tingai tokiom nesąmonėm,
 kaip kad draugai iš IV Ra-
 jono apielinkės vartoja.

I visa tai atsižvelgus, ro-
 dos, bus aišku, jog tik per
 kai-kurių kuopų neapsvars-
 tymą, ar nežinojimą tikro
 dalykų stovio, visa Sąjunga
 yra įtraukta į naują referen-
 dumą. Po tų nuolat daromų
 įnešimų, rodos, visiems turė-
 tų būt aišku, kad IV Raj.
 draugai užsispyrė, nežiūrint
 į didelius nuostolius, bile tik
 perkelt "Kovos" spaustuvę į
 Brooklyną. Ir jeigu tokia ne-
 laimė atsitiktų, kad sąjungie-
 čiai nubalsuotų perkelt, o
 ten pasirodys da didesnis
 prispaudimas, tai gal ir vėl
 kils sumanymas iš panašiai
 mastančių draugų, kad įsė-
 kot kur-nors kitur "laisvos"
 vietos dėl L.S.S. namo.

Šitas 52 kp. argumentas
 geriau tiktų mažiems vai-
 kams, o ne Sąjungos drau-
 gams.
 Visa tai sąjungiečiai turi
 gerai apsvaistyti, nepasi-
 duot kokiai-nors tendencijai-
 nei (vienpusė, tikslinga nu-
 kreiptai į kokią-nors pusę)
 agitacijai. Vaduokitės, drau-
 gai, savo mąstymu!

Visa tai sąjungiečiai turi
 gerai apsvaistyti, nepasi-
 duot kokiai-nors tendencijai-
 nei (vienpusė, tikslinga nu-
 kreiptai į kokią-nors pusę)
 agitacijai. Vaduokitės, drau-
 gai, savo mąstymu!

Korespondencijos

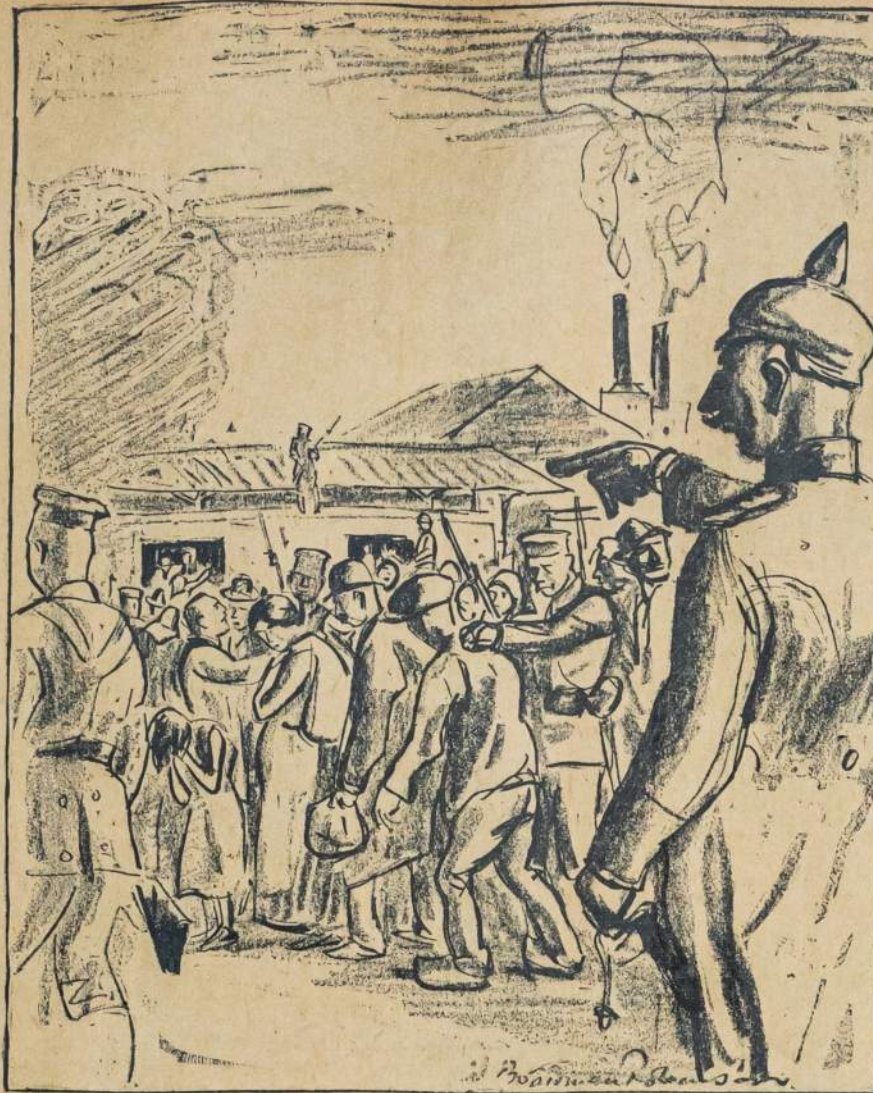
CLEVELAND, OHIO.
 Generalis rūbsivių
 streikas.

23 d. liepos, 10:30 val. ry-
 te, tapo apskelbtas genera-
 lis rūbsivių streikas. Strei-
 kierių skaitlius siekia apie
 11,000 darbininkų ir apima
 apie 50 dirbtuvių. Kraučių
 pramonėje dirba du trečda-
 liai vyrų ir vienas trečdalis
 moterų. Tarpe streikierių
 randasi apie 400 lietuvių ir
 lietuvių. Streiklaužiaja
 dalis italų, čekų ir keliatas
 lietuvių, visi kiti lietuviai ir
 lietuvaits išėjo į streiką.
 Geriausiai streike laikosi žy-
 dai.

Jeigu tik tarpe darbin-
 kų bus vienybė, tai streikas,
 be abejonės, bus laimėtas,
 nes darbdaviai streiklaužiu
 neturi ir priversti bus darbi-
 ninkų reikalavimus išpildyti.
 Reikia tikėtis, kad lietuviai
 parodys vienybę ir iš jų tar-
 po nesiras streiklaužių.

J. P. Streikieris.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Kaip kaizeris verčia žmones "ginti tėvynę."

HARTFORD, CONN.

28 d. liepos čia buvo masi-
 nis mitingas užprotestavi-
 mui prieš nuteisimą T. Moo-
 ney mirtin. Surengimu mi-
 tingo daugiausiai darbavosi
 Centralinė Darbininkų Uni-
 ja. Iš įvairių unijų ir darbi-
 ninkų organizacijų buvo dvy-
 lika delegatų. Pirmiausia
 kalbėjo prezidentas Centra-
 lės Darbininkų Unijos. Jis
 labai puikiai išdėstė visą da-
 lykų stovį nurodydamas, kad
 T. Mooney yra nekaltai nu-
 teistas mirtin. Paskui kalbė-
 jo kiti kalbėtojai.

8 d. liepos čia įvyko neva
 8 val. darbo diena, bet iki
 šiol dar tik viena dirbtuvė
 tą gyveniman įvykdė —
 Pratt and Whitney Co. Šio-
 je dirbtuvėje dirba virš 3500
 darbininkų. Jeigu darbinin-
 kai dirba virš aštuonių val-
 andų, tai jau skaitoma virš-
 laikiu. Dabartiniu laiku dir-
 ba po 9 ir 10 val. į dieną.
 Jeigu išdirba 10 valandų, tai
 gauna mokesį už 10½ val.
 Vadinasi, valandą viršlaikio
 skaito viena valanda ir ket-
 virtdaliu paprasto darbo.

Kitose dirbtuvėse irgi dar-
 bininkai pradeda nerimauti
 ir reikalauti, kad būtų įvyk-
 dyta 8 val. darbo diena. Mat,
 nors įstatymais reikalauja-
 ma, kad darbininkai dirbtų
 po 8 val. į dieną, bet darbdai-
 viai apie įvedimą to įstaty-
 mo gyveniman nei nesvajio-
 ja. Veikiausiai darbininkams
 prisieis kreiptis prie val-
 džios, kas pastaroji privers-
 tų kompanijas pildyti tą į-
 statymą.

Vietos lietuviai dabar dau-
 giausiai užsiėmę rengimu
 piknikų ir neturi laiko ka-
 nors svarbesnio veikti.

W. B. A.

ANSONIA, CONN.

28 d. liepos, ant drg. P.
 Vosylius farmos, įvyko pik-
 nikas socialistų lokalo. Pro-
 gramos jokio nebuvo, vien
 tik draugiški pasikalbėjimai.
 Žmonių susirinko daug ir vi-
 si labai smagiai praleido lai-
 ką ant tyro oro. Tikimasi,
 kad liks keli dešėtkai dolo-
 rių pelno.

Tą pačią dieną buvo masi-
 nis mitingas, kurį surengė
 vietos rusai socialistai. Kal-
 bėtojai buvo iš kitur atvykę.
 Mitingas rengtas tuo tikslu,
 kad užprotestavus prieš ver-
 žimosi kitų šalių į Rusiją.
 Viskas pavyko labai puikiai.

28 d. liepos S.L.A. IV ap-
 skritis buvo surengęs išva-
 žiavimą į Hartford, Conn.
 Iš Ansonijos išvažiavo vien-
 nas trokas ir keliatas auto-
 mobilų. Į ten nuvažiavę tu-
 rėjo trokšti, nes nebuvo iš-
 rimų. Ansoniečiai tokiu iš-
 važiavimu baisiai pasipikti-
 no. Tik pamislykite, tokia-
 me karštyje važiavo troku
 net keturias valandas be su-
 stojimo.

Vietinis S. Z.

MARLBORO, MASS.

Čia gyvuoja L.D.L.D. 99
 kuopa, prie kurios beveik vi-
 si lietuviai priklauso. Bet
 pastaruoju laiku daug jaunų
 vaikinų apleido šį miestą.
 Prie kuopos priklauso 15 na-
 rių ir visi užsimokėję už
 šiuos metus. Kasoje randasi
 \$5.21. Susirinkimai būna
 kiekvieno mėnesio trečiam
 nedėdienyje.

Kuopa suaukuoja Moks-
 leivių Fondui \$4.30. Ankuojo
 šios ypatos: K. Venslauskis,
 J. Varanauskas ir K. Sadau-
 skas — po \$1.00; J. Sadau-
 skas 50c.; Jonas Sadauskas ir
 B. Gaubis — po 25c.; J. Po-
 leckas ir J. Vaitulevičius —
 po 15c.

21 d. liepos buvo kuopos

susirinkimas, kuriame tapo
 pakeltas klausimas apie
 "Laisvės" parėmimą dabar-
 tiniame sunkiame momente.
 Nutarė paremti, bet parėmi-
 mą atidėjo iki kito susirinki-
 mo, nes iš priezasties didelio
 karščio mažai narių atsilan-
 kė.

Rašt. K. Venslauskas

WORCESTER, MASS.

28 d. liepos buvo susirin-
 kimas L.S.S. 40 kuopos. A-
 part kit-ko nutarė įkurti va-
 sarinius kursus mokintis lie-
 tuvių kalbos, rašybos, arif-
 metikos ir t.t. To darbo su-
 tvarkymui išrinko komisija.
 Tik gaila, kad iš priezasties
 didelio karščio mažai žmo-
 nių atsilankė.

Sekantis kuopos susirinki-
 mas bus 11 d. rugpjūčio, 10
 val. ryte, po N 29 Indicott
 St. Visi nariai malonėkite
 atsilankyti ir atsiveskit nau-
 jų narių. Šiame susirinkime
 bus nominacija Sąjungos vir-
 šininkų.

28 d. liepos įvyko net du
 protesto mitingai. Įvairių
 tautų buvo suauktas masi-
 nis mitingas išnešimui pro-
 testo rezoliucijos prieš nu-
 žudymą T. Mooney.

Tą pačią dieną, Lietuvė
 Dukterų Draugystės pikni-
 ke, L.S.S. 40 kuopos komite-
 tas irgi surengė mitingą, ku-
 riame buvo išnešta protesto
 rezoliucija prieš nuteisimą
 mirtin T. Mooney. Kaip vien-
 name, taip ir kitame mitin-
 ge rezoliucijos tapo priimtos

J. G.

WAUKEGAN, ILL.

Nors dabar sunku veikt,
 bet L.M.P.S. 47 kuopa vei-
 kia kiek tik galėdama. Per
 prakalbas, kalbėjo A. Dubie-
 kas, perstatė veikalą "Au-

dra Giedroje ir surengė du
 pasilinksminimo vakaru. Pa
 aukuoja iš kasos \$10 Apsig.
 Fondui ir už \$1.00 pardavė
 literatūros. 1 d. sausio kaso-
 je buvo \$93.23, o dabar ran-
 dasi \$78.11. Prie kuopos pri-
 klauso 34 narės.

Linkėtina kuopai ir ant to
 laus darbuotis dėl visuome-
 nės labo.

R. Buc.

BURLINGTON, N. J.

"Laisvės" N 57 tilpo iš mū
 sų miesto korespondencija
 apie molderių streiką, bet
 joje neteisingai aprašyti da-
 lykų stoviai. Dalykas buvo
 taip: 1 d. liepos baigėsi uni-
 jos padarytas su kompanija
 kontraktas ir prieš tai dar-
 bininkai pareikalavo 75 c.
 viršaus į dieną. Kompanija
 pakėlė 50c. Bet darbininkai
 su tuo nesutiko ir buvo jau
 besirngi išėiti į streiką 1
 d. liepos. Kompanija apie tai
 išgirdus, 29 d. birželio pra-
 nesė, kad panedėlyje darbi-
 ninkai neateitų dirbti. Vadi-
 nasi, kompanija darbininkus
 atleido.

2 d. liepos unija suaukė
 darbininkus, kad sekantį pa-
 nedėlį išėiti į streiką, bet u-
 nijos organizatorius neleido
 darbininkams streikuoti —
 kurie eina streikuoti, tiems
 unija atsisako mokėti pasel-
 pą.

Tokiu būdu darbininkai ta-
 po apgauti. Veikiausiai darb-
 daviai papirko unijos virši-
 ninkus ir pastarieji taip pasi-
 elgė. Kadangi organizato-
 rius į streiką neleido, tai vi-
 si darbininkai grįžo prie dar-
 bo užsiganėdinti ta 50c.,
 kurią darbdavys davė.

Toliau buvo pasakyta, kad
 penki metai atgal susiorga-
 nizavo Burlingtono šilkų
 darbininkai į uniją. Turėjo

būti, kad penki mėnesiai
 tam atgal susiorganizavo į
 uniją.

A. Mikalauskas.

CLEVELAND, OHIO.

Pastaromis dienomis ant-
 ru sykiu tapo suareštuotas
 L.S.S. 3 kp. knygius F. Janu-
 ška. Mat, kada tapo per-
 žiūrėtos knygos, tai tarpe jų
 surasta knyga "Karė—Ko
 Dėlei?" Ir dabar kaltina jį
 už platinimą tos knygos. A-
 reštuotasis pastatytas po
 \$5,000 kaucijos. Su pagelba
 Wolfo, kuriam pavesta byla
 ir L.S.S. 3 kuopos narių Janu-
 ška tapo po kaucija išim-
 tas. Teismas bus, rodosi, 13
 d. rugpjūčio. Visa byla, kaip
 advokatas išsireiškė, lėšuos
 apie \$800. Bylos vedimas per
 duotas Socialist Party.

L.S.S. 3 kp. laikytame sa-
 vo susirinkime 19 d. liepos
 nutarė kreiptis į Apsigyni-
 mo Fondą, kad jis paskirtų
 bylos vedimui keliatą šimtų
 dolerių. Tame pačiame susi-
 rinkime nutarta parinkt au-
 kų ir draugai sumetė \$55;
 pirmiaus suaukauta \$60 ir
 kuopa iš savo izdo paskyrė
 \$85. Tokiu būdu viso susida-
 rė \$200, kurie tapo pasiūti
 Socialist Party nacionaliui
 ofisui dėl vedimo bylos.

Tuo pačiu laiku bus ir u-
 krainiečių redakcijos teis-
 mas. Sėdi redaktorius ir ke-
 liatas darbininkų. Jie kalti-
 nami už patalpinimą 1 d. ge-
 gužės eilių. Abi bylas gins
 2 ar 3 advokatai.

L.S.S. 3 kuopa paskutiniu
 laiku buvo nutarus 37 bal-
 sais prieš 34 prisidėti prie
 Rusijos Darbininkų Tary-
 bos. Bet perėjus referendumui,
 ginančiam tvirti nau-
 jas organizacijas ir prie jų
 prigulėti, kuopa vėl nutarė
 atšaukti savo delegatus iš
 minėtos Tarybos.

Reikia pastebėti, kad ir be
 referendumo būtų prisiję
 atšaukti savo delegatus, nes
 su tokiais gaivalais, kaip a-
 narchistai, jokiū būdu nega-
 lima veikti išvien. Bet tūli
 mūsų draugai tą Rusijos
 Tarybą per daug idealizuoja.
 J. Daubaras.

BINGHAMTON, N. Y.

(Nuo mūsų korespondento).
 2 d. rugp., L.S.S. kp. Dra-
 matiško Ratelio buvo teat-
 ras. Sulošta "Naujas Kelias"
 ir "Sulyg naujausios mados"
 Publikos atsilankė nemažai.
 Kuopai liks keliatas dolerių
 pelno. Šį kartą turiu pasakyti,
 jog menkos vertės veika-
 liukai, o prie to prastai
 sulošta. Lošėjai taip silpnai
 kalbėjo, kad toliau sėdin-

tiems nesigirdėjo. Taipgi
 skambino ant piano p. Bai-
 can ir A. Butkiūtė—išpildė
 duetą, Aušros choro vedė-
 jas drg. J. Lankelis sudaina-
 vo keliatą dainelių, kurios
 publikai patiko, ypatingai
 vyčiukai vaikščioja nusimi-
 nę, nes visi žino, kad jie nie-
 ko neturi veikti, tik lovose
 blakes šaudyti.

Aušros choras vėl pradėjo
 veikti. Susideda iš 40 ypatų
 ir laiko praktikas du sykiu
 į savaitę. Taipgi nutarė su-
 rengti pikniką 18 d. šio mė-
 nesio.

SO. BOSTON, MASS.

Liepos 25 d. 60 kp L.S.S.
 turėjo susirinkimą. Tarpe
 kitų dalykų buvo apkalbama
 ar turėti L.S. Sąjungos su-
 važiavimą. Tame klausime
 pasirodė net trys nuomonės.
 Vieni nurodinėjo, kad dabar
 tiniu laiku Sąjungos suva-
 žiavimas neatneš gerų vai-
 šių, kuomet žodžio laisvė su-
 varžyta, prie to pasidaro di-
 delės išlaidos.

Kitų nuomone, kad turėti
 suvažiavimą ir apkalbėti
 tuos dalykus, kuriuos gali-
 ma, o bijotis opurtinystę,
 kurių yra keliatas, nėra ko-
 nosis-nasišk, a tęgaf

Trečių nuomone (o gal tik
 nuomone)—d. Smelstorius,
 Sąjungos suvažiavimas yra
 reikalingas, kad atsisveiki-
 nus (Su kuo?—Red.) Toks
 pasakymas kuopiečius labai
 nustebino ir susilaukė kriti-
 kos iš draugų. Vienas drau-
 gas pasakė, jei suvažiavimas
 reikalingas tik "atsisveikinti,"
 tai galite ir šiandien tą
 padaryti. Tuo laiku d. Smel-

(Tąsa ant 5-to pusl.)

Newarkiečiai!

Nedėlioj

11 Rugpjūčio (August) 1918

DIDELIS IR PUIKUS

AUTINGAS

Rengia

"LAISVĖS" BENDROVĖ

Puikiam Hollywood Parke,
 Millburn Ave., arti Valley
 St., Maplewood, New Jersey

Pradžią 10 val. ryte. Įžanga 25 cen-
 tai. Prie įžangos bus duodama kny-
 gelė vertės 10 centų dykai.

Šiuomi atkreipiame Jūsų atydą į šį
 rengiamą autingą, kad šis autingas
 bus vienas iš įvairiausių autingų, nes
 "Laisvės" Bendrovės nariai temje vi-
 sus buvusius autingus ir nutarė pre-
 lenkt įvairumu, nes bus platus pro-
 gramas su įvairiais žanlais: dainos,
 deklamacijos, monologai ir t.t. Atulian
 lykit, o busite užganėdinti.

P. S. Springfield — Maplewood ar-
 ba So. Orange — Maplewood karai
 daveža iki vietai.
 KVIECIA RENGEJAI.

Rusijos Rubliai

Dabartiniu laiku yra labai pigūs. Tavo sumą Ameri-
 koniškų pinigų gali padauginti ant trijų sykių, jeigu
 pirksi rublius dabar.

LIETUVIAI, kurie mano grįžti Lietuvon po karai, pelnys nupirkda-
 mi rublių, nes tikrai galima tikėtis, kad po karai rublių vertė pakils.
 Tie, kurie nemano grįžti į Lietuvą po karai, galės čia parduoti
 savo rublius už tiek, kiek jie buvo verti pirm karis.

TODEL neatidėkite šitos progos. Pirk rublius tuojau nuo užtvirtinto

Bankieriaus Henrikas C. Zaro

39 Cooper Square, kampo 6-18 St. The Zaro Bank Building

ŠITAS bankierius perka ir parduoda Laisvės Paskolas, Karės Taupy-
 mo Stampas taipgi ir "Thrift" Stampas.

Ar jus kada nors pamislinat, kaip yra pavojinga nešiotis su savim ar
 laikyti bakse pinigus ar žaip svarbius dokumentus? Ar žinai kad je
 gali būt gaisre ar vagis gali pavogti? Apsaugoti galima pasi-
 dant "Apsaugos Pasidėjimo Baką" pas Bankierių Henriką C. Zaro.
 Tas bakas yra apsaugotas nuo vagių ir gaisro. Ateik ir pamatyk tą
 apsaugos baką, kuris randasi Zaro Bank Building, 39 Cooper Square,
 kampo 6th Street, New York, N. Y.

Atvira vakarais iki 8 val.; nedėlienisiais iki 1 val. po pietų.

J. A. Svyruėlis.

Benamiai.

(Vaizdelis)

(Taša.)

rasti kitur. Antai ten, pas aną ūkininką, ką žalios langinčios, nueik ir priims.

Ubagas išlėto, tarsi da tikėdamasis, kad pasigailės — nevarys, emė rengtis. Akise, nors rodos buvo išdžiūvę, pasirodė rasa, lyg ant stiklo. — Oi, oi, — vis dūsavo. Morkienė pristojus ragino:

—Greičiau, greičiau!

Ubagas apsirūtiliavo įvairiais skarmalais, aprišo vaiką, persisvėrė per pečius tarbas ir, pasiėmęs į rankas lazda, da apsidairė gaspadorių; norėjo padėkavoti nors už tai, ką buvo priglaudę. Geri žmonės, — mislino sau, — da būtų ir nevarę, bet kad jiems bus svečių — ką bedarysi. Prie durų susitiko Didrulienė. Ši įteikė seniui lašinių bryzą.

—Te, imk, seneli, gerai išrūkyti, galėsi ir nevirtus valgyti. Atleisk, svečiai, — pridūrė.

—Ačiu, ačiu, — žemai lenkdamasis tarė ubagas.

Išėjo.

—Ai!—atsiduso Didrulienė,—taip baisios akys to senio, o vaikas taip keistai pažiūrėjo, net nutirpau. Širdis taip plakas, taip plakas. Jokiū būdu būčiau nedrįsus pati išvaryt.

Per užsalusius Didrulo stubos langus veržėsi nepaprastai aiški šviesa, net šviesu gatvėje, sniegas blizgėjo, tarsi saulėj. Viduj, girdėjos tankūs varstymai durų, linksmos kalbos ir juokai, o protarpiais, kada juokai nutyla, skambėjimas stiklų ir torielių.

Buvo piršlybos.

Vyresnioji Didrulių duktė, Petronė, sėdėjo gale stalo, kampe, su viduramžių vyrų, kuris turėjo pliką pakaušį ir savytartyje mandagiai, lyg bijodamies vienas antro, šnekėjo, vogtinai vienas antaram stengėsi prisžiūrėt — kad Petronė kur nusigrįžta, vyras atydziai ją tėjia, bet kaip tik Petronė atsūsuka, tad šis lyg susigėdęs nusisuka. Tačiau, nežiūrint to, glaudės vienas prie kito, ragino gerti "cukrinę ledufką", kurios butelis, apkaisytas rūtom, stovėjo prieš juos ant stalo. Keletas Didrulo kaimynų ir kaiminkų gėrė "baltakę" ir ginčijos su piršliu dėlei pasogos, nors apie tai Didrulis su būsimuoju žentu buvo pirm to susitarę. Piršlys gė gėrė "baltakę" su nepaprastu apetitu, valgė ir, kiek spēkos leido, šaukė, rėkė; žodžių nei frazių kalbai nesirinko, kalbėjo viską, kas tik ant seilės užėjo. Didrulienė ir Juzė vaikščiojo aplinkui, ragino nesivaržyt — gerti ir valgyti. Didrulis dabojo abelnai tvarką ir buvo nepaskutiniu prie "baltakės".

Silta, jauku, ramu. Visi rūpesčiai ir nepasitenkinimai kasdieniniu gyvenimu pamiršti; rodosi ir oras atlėgo, perstojo ir vėjas baladojės langinčias, o jei ir baladojo, tai vien tik dėl įvairumo. Atsiradęs čia šioj meilioj draugijoj galėjai jaustis, kaip rojui, nei vargo, nei bėdų niekur nebliko, o jei kur ir liko da, tai tik ne čia, o ten kur toli — toli, kur dangus su žeme susiduria.

Ubagas su vaiku nuėjo per sušalusį sniegą. Didrulo šuva lodamas palydėjo ligi kiemo vartų — toliau nėjo, tik da kol matė ubagą sukaukė keletą sykiu ir sugrįžo į priemenę. Duris ūkininko su žaliom langinčiom rado užstumtas, tik vaikas iš vidaus paaiškino, kad:

—Nei tetušio, nei motulės nėra namie ir mes nieko į vidų neįsileidžiame. —Nuėjo prie kitų.

—Kriaučiai siuva, ilgai negula, o ir vietą turi užėmę, nėra, išbočyk.

—Didelė šeimyna, daug vaikų.

—Ligonis yra.

—Mes niekad nepriimame svetimo žmogaus į nakvynę, — paaiškino tūloj stuboj.

—Nėra namie gaspadorių.

—Na, kas tau, čia vakare susirinks viešėtojų, — paaiškino vienoj stuboj jauna mergina, — bus žaidymai — gausi kitur.

Da keleta stubų rado duris užstumtas kitur sakė parvažiuos girtas iš turgaus tėvas. Perėjo septynioliką stubų, verkė, die-

vo vardu prašė, bet veltui. Kaip matėt, įvairios priežastis rados, dėlei kurių į nakvynę nepriėmė. Bet duonos prisirinko daug — pilnas terbas, mat, nepriimdami nakvynėn, teikė dideles žiauberis.

Geriau duoti žiauberį, negu suteikti pastogę.

Saulė pasislėpė už snieguoto horizonto, tačiau da buvo šviesu nuo raudonų saulėlaidžių, bet povaliai ir jie vis nyko, užleisdami vietą juodai tamsai. Vėjas neša pažemiais sušalusį sniegą. Šaltis ir speigas sėlsta, net tvoros poška — braška.

Visi gyvūnai pasislėpę šiltuose tvartuose bei urvuose tūno; net žvirblis užlindo stoge prie kamino, o varnos nulėkė į eglėną tūpti; vien tik alkanas vilkas, išlindęs iš savo laužo, nubėgo įieškoti maisto, bet ir tas neina toli nuo miško.

Kelias užpustytas, sniegas kai smėlis, sunku važiuot, o eiti ir visai negalima, negali netik paskubėt, bet ir išlėto eiti —sniegas velias apie kojas, speigas taip ima, tarsi nori kvapą užėmęs uždūst. O vėjas! visur lando, rūbus drasko, suranda kad ir mažiau sį drabužį skylutę ir įlindęs kutena ir bado savo šaltu kvapu kūną, tarsi ylom.

Per laukus, nuo kaimo prie kaimo, eina senas ubagas su prigėlėtoju Poviliuku; negalėdami eiti keliu, eina šališkeliu per sniegą, mat sušalęs, tai kelia, o jei kartis ir įlūžta, tai visgi nekiekviena pėda. Ubagui kelias žinomas, nekarta yra po tas apielinkes vaikščiojės. Va čia stuko apšarmoje kryžiai palei kelią, vienas medinis pakrypęs, kitas akmeninis, su auksuota mūkele ir aptvertas geležine tvorele. O ten matytis palei kelią gluosniai; nors šalta, bet visgi dasikas ligi kito kaimo ir ten gaus nakvynę. Eina tylėdami. Tik sniegas po kojų girgžda. Prabilo.

—Poviliuk,—prabilo senis,—tavo šviesesnės akys, žiūrėk ar da nesimato triubų.

—Ne,—atsakė Poviliukas.

—O kas ten juoduoja?

—Pušelės.

—Pušelės?—nusistebėjo,—rodos, kad čia jokių pušelių nebuvo, o gal nebepriminu.

—Vėl valandą eina tylėdami.

—Ar da nesimato? — vėl paklausė.

—Niekio nematyt, — atsakė Poviliukas.

—Tai mat sniegu triobėsiai apnešti boluoja; kai visai arti prieisime, tai ir pasimatys.

—Jau tamsu. Oi, ausis šala — skundė Poviliukas.

—Patrink, vaikeli, rankelėm, užkais.

Jau netoli bus ir Itkonis susišildysime... Ar da nesimato.

—Nesimato,—liūdnai atsakė vaikas,—man ir nosį šala ir antakiai apšarmojo, — skundė.

—Nagi, o čia kas juoduoja? Triobėsiai, — pratarė linksmesniu balsu.

—Ne,—užginčijo Poviliukas, — pušis ir kitokie medžiai. — Pažiūrėjės atidžiai pri dūrė: — čia kapinės.

—Kapinės!?—nusistebėjo senis, — dėl dievo, keno gi tai būtų!? Kur mes dabar randamės, kad tik dieve mylėk nepristotų "klaidintojas." Vardan dievo ir sėnaus, ir dvasios šventos. Amen. Sustojo, valandėlę pasvarstė.— O tai nekaip kitaip, tai bus Itkonių kapeliai. Da nepaklydome, dabar eikim po tiesumai, nepaklysim.

Tikėdamos prieti triobėsiai ir kankinami speigo, ejo tylėdami; senis sunkiai al savo, kriokė, tarsi gale gerklės gaidžiai giedojo. Poviliukas trynė ausis, daugė rankas. Vėjas švilpė ir nešė sniegą. Sutemo.

—Dairykis, Poviliuk, tėnyk, gal pamatysi kur-nors žiburius, kitaip gali visą nakį klaidiot. —Vėl persizegnojo save ir orą, —kad, dieve gelbėk, tik nepakliūtum į nekrikštytos dūšios rankas, tai ir vedžiojus vedžiotų.

—Seneli — sušuko Poviliukas, — mes vėl prie kryžių atėjome!

—Dėl dievo! — atsiduso, — pristojo "klaidintojas," tfu... tfu... šalin nelabasis nepasiduosim. Tėnyk, Poviliuk, medžio kryžius po tiesiai, akmens po kairei, vėjas pučia iš kairės; nebesuvedžios, tik vis laikykis, kad vėjas būtų iš kairės. — Eina...

—Ar vis nieko nematyt.

—Niekio.

—Turėtų netoli but Itkonis. Klausykis, bene išgirsi nors šunelius lojant? (Toliaus bus).

(Taša nuo 4-to pusl.)
storius pakilo ir išėjo. Po diskusijų buvo eita prie balsavimo; diduma balsų nutarta Sąjungos suvažiavimą atidėti.

L.S.S 60 kp. turėjo du pikniku šią vasarą; vienas buvo rengiamas L.S.S. VI rajono naudai, kur gryno pelno davė 116 dol.

Antras piknikas kuopai davė pelno 80 dol. Iš dvasiškos naudos kaip vienam piknike, taip ir kitam nieko nebuvo.

Kaip tik "naujioniečiai" pradėjo organizuoti L.D.T., tuoj po to pradėjo kilti ginčai 60 kp.

Mat, į "Keleivio" red. ateina cirkulioriai Tarybos, o iš ten į kuopos susirinkimus ir per tai kyla ginčai; draugų skaičius mažėja.

Korespondentas.

PITTSBURGO

lietuviams svarbus pranešimas.

Jau keliatą sykių buvo pakeltas klausimas mūsų draugysčių susirinkimuose kaslink įsteigimo Lietuviškų Laisvų Kapinių laidojimui mirusių lietuvių Pittsburge ir apielinkėje, bet šitas klausimas ir šiandien tęsiasi be pasekmių.

Lietuvių Mokslo Draugystė, gyvuojanti Pittsburge, savo susirinkime 12 d. gegužės š. m. pakėlė išnaujo minėtą klausimą ir nutarė:

1) Paaukauti iš savo izdo \$10.00 lėšoms, kaip pra-džiaio to darbo;

2) Išrinkti Laikinį Komitetą vedimui L. Kapinių reikalui.

Lietuvių Mokslo Dr-stės išrinktas Laikinis Komitetas, susirinkęs 16 d. gegužės 1918 m., vienbalsiai nutarė užviest visas draugystes, gyvuojančias Pittsburge ir jo apielinkėje, lyginai ir pavienes ypatas, be skirtumo tikėjimo ir pažvalgų, susirinkti rugpjūčio 25 d., 1 val. po pietų, į Lietuvių Mokslo Dr-stės svetainę, po num 142 Orr gatvės, Pittsburgh, Pa.

Tame susirinkime bus ap-svarstyti L. Kapinių reikalai ir bus išrinkta tam tikra valdyba ir komisija vedimui tolimesnio darbo tame reikale.

Tai gi, gerbiamos draugijos, kurioms rūpi lietuvių ateitis, malonėkite ap-svarstyti šitą L. Kapinių reikalą savo susirinkimuose ir išrinkti savo atstovus į minėtą susirinkimą, o sykiu ir pavienės ypatos malonėkite atsilankyti ap-svarstymui vie-no svarbiausių mūsų reikalų.

Atminkite, gerbiami broliai ir sesers, kad šiame laike mes laidojame mūsų brolių ir seserų numirusių kūnus į svetimus kapus, už kuriuos apmokame labai brangiai, o ir tie, kaip girdime, bus uždaryti mums.

Gerbiamos draugystės, kurios jaučiasi neturtingos išdavimui pinigų kapinėms, tegul nesirūpina tuomi, nes mes surasime būdą toki, kuris neapsunkins draugijų izdo.

Pasitikėdami, kad mūsų broliai ir sesers, lietuviai, stengsis išpildyti savo už-

duotis, pasilieka me su giliausia pagarba
Laikinis L.M.D. Komitetas.

CLEVELAND, OHIO.

Rugpjūčio 2 d. L.S.S. 3 kp. Sewab namuose įvyko susirinkimas. Į susirinkimą narių atsilankė gana skaitlingai. Pirmininką išrinkę emėme svarstyti paprastus ir nepaprastus reikalus taip, jog aptarimai tęsėsi iki 11:30 val. nakties (paprastai pradėta nuo 8 val. vakare.) Nemaža laiko praleista, kuomet kalbėjo tūlas anglas. Jis buvo atsiūstas nuo anglų socialistų komiteto atstovas, kaip agitatorius ir aukų rinkėjas vedimui Deleso bylos. Po karštos prakalbos surinkta \$20.00. Čia pat nutarta dar iš kuopos izdo paskirti \$25.00. Nemaža auka... 3-čios kuopos draugai duos-nųs, bet atminkit, kad ir mes turime ant sprando retėžį—jau paskyrėme knygdama bylos vedimui \$200.00 ir dar nežinia kur bus galas. Nors ši byla eina kartu su Debo byla, bet nieko nereikišia iš pinigų atžvilgio.

Paskiaus buvo nominacija į L.S.S. centro viršininkus. Niekio nesakyčiau, kad taip būtų nominuota, kaip rodo tiesos, bet kad lyg biznio įstaigoj pardavinėjant tavomas ir šaukt vienam prieš susirinkimą, jog tą ir tą rašykite ant korčiukės, tai labai nepraktiška. Taip mulina ir vergiška verčia tik kunigai. Pagal parlamentarijų taisyklių sistemą panašūs epizodai yra viliugystė...

Svarbi priežastis atsikar-toja kiekvieną susirinkimą, tai skundai, kurie yra žemiausios vertės, tačiau daug brangaus laiko nuėina veltui. Draugai ir draugės, neauji nevaliojame sulaukyti ir liautis nešiojė davatkų plepalus į susirinkimą? Juk mūsų organizacija ir kuopa ne tam sutverta. Tokius triukšmadarius perspėjus be jokių ceremonijų išvyt ne-tik iš kuopos, bet ir iš Sąjungos. Mes negalime tikėtis iš tokių susilaukti gerų draugų ir kovotojų. Mes ideališkos organizacijos nariai mes kime ant tokių darbų pasibaurėjimą ir tokie žmonės tegul eina pas vyčius.

Žemės žiedas.

SCRANTON, PA.

Liepos 25 d. apsidėvė V. Galinis iš Wilmerding, Pa. su M. Kazokiute. Abudu jau navedžiai yra pirmieiviai. M. Kazokiūtė yra dalyvaus L.S.S. 2 kp. Dramatiškam ratelyje ir buvusiam "Živi-lės" merginų chore.

Linkėtina laimingo šeim-niško gyvenimo.

Teko girdėti, kad greitoje ateityje atvažiuos kun. Moc-lis su savo misijomis. Tai vėl serantoniečiams bus ne-ligi, o ypač šventiems biz-nieriams. Sako, kad Moc-rius apsiginklavęs naujais stebuklingais paveikslais; be to, jis atsiduoda bolševizmu.

Taip pat girdėjau, kad drg. Petrika iš Brooklyn, N. Y. bus pakviestas su paskai-tomis.

Beimanuojant, štai ir šliupui surengta prakalbos. Rugpjūčio 1 d. buvo "Tautiška Diena", surengta S. L. A. VII apskričio San Souci Parke. Buvo pagarsinta,

kad kalbės dr. J. Šliupas. Girdi: "praneš daug svarbių dalykų apie Lietuvą." Šliupas nepribuvo. Priežastis nežinoma. Nekurie sako, kad medegą pasiliko ant 4 d. rugpjūčio dėl serantoniečių.

Dar kartą man norisi priminti apie L.S.S. VII rajono išvažiavimą į Rocky Glen Parką 11 d. rugp. Teko girdėti, kad diktas būrelis draugų ir draugių pribus net iš Binghamtono, N. Y. ir kitų tolimesnių vietų. Todėl manau Wilkes Barre'iečiai ir serantoniečiai su apielinkėmis neapsileis.

Taipgi rengiamasi prie perstatymo ateinantį rudenį. Liko išrinkta komisija peržiūrėti veikalą "Kryžius". Jeigu pasirodys galimu perstatyti, L.S.S. 2 kp. draugai pradės mokintis.

Kuopietis.

TRENTONE LAIKE AB-LAVOS ARESTUOTA 300 VYRŪ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Trenton, N. J. 3 d. rugp. — Pereitą naktį buvo abla-va ant "slekerių" ir liko areštuota virš 300 vyrų. Ab-lavą darė visuose teatruose, hoteliuose ir salūnuose. Ab-lavą darė niesto, valstijos ir militarės valdžios atstovai.

Daugelis areštuotų negali prirodyti, kad jie nėra kariu menės vengėjai ir juos nepaleidžia, tie gi, kurie parodė paliudijimus liko paliuo-suoti.

VOKIEČIAI ANGLIAKA-SIAI SERGA ISPANISKU GRIPU.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Geneva, 5 d. rugp. — Bėgy pastarų keturių dienų iš Vokietijos visai neatvežta Šveicarijon anglių. To prie-žastis tame, kad daugybė vokiečių angliakasių serga ispanišku gripu ir negali dirbti.

Epidemija baisiai plėtojas ir daug darbininkų miršta.

RED. ATSAKYMAI.

Bemokslui, Seranton, Pa. —Gaila vietos kritikuot Rač kaus kalbą. "Laisvės" skai-tytojai gerai žino tą poną ir jo kalbos turinį.

L.S.S. 40 kuopos komite-tui, Worcester, Mass. —Nu-tarimai bei pageidavimai, kad Sąjungos suvažiavimo vieta būtų perkelta iš Cleve-land į Brooklyną, pagal L.S. S. konstituciją reikėjo pa-siūsti Sąjungos sekretoriui, bet ne "Laisvei".

Visiems korespondentams. —"Laisvės" redakcija yra ap-sunkinta vertimais ir iš-tos priežasties atsaisko tal-pinti tas korespondencijas, kurios reikalauja vertimų.

L.S.S. 40 kp. org. J. Gri-bavičiui. — Suvažiavimo klausimas turės eiti referen-dumui, todėl dabar jokių iš-reikėtų nuomonių netalpina-me, nes jos be vertės. Disku-sijos prasidės tuomet, kuomet įnešimas bus paremtas.

Frank Lack. — "Nuo Man-chester, Conn." spaudai ne-tinka.

J. Monnesen, Pa. — "At-viras laiškas Urbonui, Brad-dock, Pa., spaudai netinka.

Brooklyn LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA.
Salės dėl Balių, Koncertų, Ban-kietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Pulkus stėčius su naujaisiais įstaig-mais. Keturius bolų alėja.
KAINOS PRIEINAMOS.
949-959 Willoughby Ave.
Tel. 3842 Stagg.

K. LUTKAUS
ŽODIS
Jeigu tau rei-kainga skryb-lė, marškiniai, renkotas, Het-sargis, kakla-palėtis, kelnės, rėtos ar kitoki vyriški aprėda-lai, užleik pas mane, o gausi vienk. vertės savo pinigų.

131 Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.

Ar turi tą naują knygą apie lytišką gyvenimą?
Jeigu neturi, tai pasikubink gauti, nes knyga gali greit iš-sibaigt.
Apie tos knygos naudingumą pa-klausk ty, kurie jau ją turi.
Knygos vardas
Patarnės Merginoms apie Lyties Dainas.

Parašyta žinomos lytiškų daly-kų aiškintojos ponios M. H. SAN-GER.

Ta knyga reikalinga visiems: merginoms, moterims ir vyrams. Joje aprašoma lytiškų organų iš-sivystimas, jų veikmė ir svarba vi-same moteries ir vyro gyvenime; apsisavinimas; vaisiaus augi-mas; nėštumo hygienis; motinystė ir jos hygienis. Taipgi aprašomas lytiškos ligos, svizagystė ir daug kitų idomiu dalykų.

Knyga turi 120 pusl. ir papus-ta paveikslai, kurie palengvina aprašomus dalykus suprast.

Kaina tik 50c.

Ar verta būti teisingu?
Visada yra žmonių, kurie stengia-si dora ir teisingai gyventi, bet koki jie gausa už tai atlyginama ir koks jų likimas, — parodo vie-no tokio žmogaus is rija. Jo gy-venimas taip užimantis, jog skait-tosi, kaip gražiausia pasaka. Tas knygos vardas.

Kovotojas už Teisybę.
Jeronimas Savanorilla
Kas nori žinoti apie teisingo žmogaus vargus senovėje ir apie dvasiškiuos darbus, tam ši knyge-lė būtinai reikalinga.

Kaina tik 25c.

Pasaulių Ratas.
Tai yra puikus ir labai idomus aprašymas pasaulio pianetų, kurio keliauja po plačią erdvę.

Kaina 25c.

Kerštinga Meilė.
Labai puikus sceniškas veiks-mas ir lengvas soloiti.

Kaina 10c.

Reikalaudami knygy, pinigų siųskite Money Orderiu arba pla-je į laiška. Stampų nepriimsiu.

Mrs. F. STROPUS
6 Loring Street, So. Boston, Mass.

LIGŲ PRIEŠAS — MUSŲ DRAUGAS.

Žmogus linksmas ir ra-mus, kol jis sveikas. Papras-ta liga padaro žmogų nelai-mingu. Tankiausiai žmogų kankina vidurių arba skil-vio ligos — nemalimas, dis-pepsija, diegliai ir skaus-mai, išputimas, diegliai šo-nuose, krūtinėje ir nugaroje, užstojimas gerklėje ar krūt-inėje ir t.t. Tas paeina nuo nereguliariško ir ne-normališko skilvio. Geriaus-sias vaistas, kuris apsaugo-ja nuo tų ligų arba greit jas prašalina — tai Provizor-rius Vinco J. Daunoro.

TREJOS DEVYNERIOS arba **TREJANKA.** Tai ne-įveikiamas ligų priešas, o kartu mūsų draugas. Rei-ka laukite to draugo pas a-gentus arba tiesiog prisius-dami 50 centų pačtos žen-kleliais. Vincas J. Daunora, Provizorius, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

L.S.S. REIKALAI

Atydai L.S.S. XI Rajono kuopų.

Mūsų Rajono protokolų ir ansų sekretoriai apleido tą apelinę. Pakol nebus išinkti nauji sekretoriai, kuos turės išpirkti "Money rderius" ant kasieriaus ardo — P. Chekanauskas, 188½ Russell St., Detroit, Mich. ir pasiūsti Rajono organizatoriui šiuo adresu: P. ekoraitis, P. O. Box 493, entral Sta., Toledo, Ohio. Šį pranešimą kuopos turi erai įsitęmyti.

L.S.S. XI Rajono org. P. Pekoraitis.

Važiuojantiems į L.S.S. IV Rajono pikniką.

Piknikas įvyks 11 d. rugpjūčio, Staten Island, N. Y., Orchard Grove Parke. Pradžioje 9 val. ryte. Važiuojant Newarko, reikia imt Elizabeth karą iki Elizabeth Ferry; persikėlus paimti karą su "transfer ant Bulls Head" karu, Richmond Ave.; kas karas privežs prie patietos, tik paklauskite konduktorių kur išlipti. Elizabeth Lietuvos lietuviams tas pats kas tinka.

Iš New Yorko važiuojant reikia imti nuo South Ferry — Elizabeth Ferry karą ir transfer Bulls Head.

Iš Jersey City arba kitur Jersey City važiuojant reikia imti Greenview karą važiuoti iki Bayonne Ferry; persikėlus, imti Bulls Head karą, kuris per 8 minutes nuvežs iki vietos.

Prakalbos užsibaigs iki 3 val. po pietų; žaislai — 12 val. naktį.

Visi draugai, kurie turite kardavimui tikiėtų ir, jeigu neparduosite, malonėkite prisilankyti anksčiau, kad galėtum priduoti komisijai.

L.S.S. IV Rajono sekret. J. K. Plungis.

"Novy Mir" pavojuje.

Draugai sąjungiečiai! Ne tik mums savo organo "Kovos", apart "Laisvės", dar turime du laikraščius: "Novy Mir" ir "Laisvė". "Novy Mir" — anglų kalba ir "Novy Mir" — rusų kalboje. Mūsų laikraščiai viena tu kalbų motame ir laikraščiais naudojame. Bet skaudi žinia mus pasiekė 21 d. liepos L.S.S. IV Rajono nepaprastoje konferencijoje. Atsilankė "Novy Mir" redaktorius drg. A. Stoklickis ir pranešė, kad prie dabartinių aplinkybių, neturint antros klesos teisių susidėjus vertimams ir vasaros karščiais sumažėjus agiacijai, laikraštis atsidurė sunkiame padėjime. Jeigu šis niekur negaus specialės pagalbos, tai bus priversti laikraštį sustabdyti. Konferencija matydama, kad sustabdymas dienraščio "Novy Mir" labai skaudžiai atsilieptų ant darbininkų juo, nutarė visais galimais būdais remti tą laikraštį. Ant vietos draugai suėmė \$9.25 ir nutarė kreiptis IV Rajono kuopas, kad jos, kiek galėdamos, paaukautų dėl "Novy Mir" ir kuopų na-

riai valdanti rusų kalbą užsiprenumeruotų tą dienraštį. Taipgi kad savo apelinę se rinktų prenumeratą.

Konferencija kviečia draugus, gyvenančius už L.S.S. IV Rajono rybų, remti "Novy Mir". Mes turime atsiminti, kad rusai darbininkai tik dabar pradeda nubusti ir todėl mūsų pareiga prisidėti prie skleidimo apšvietos tarpe jų. Ta apšvieta ir apsiereiška tame, kad yra leidžiamas dienraštis.

Taigi draugai, ypatingai rtytiečiai, prisidėkime prie palaikymo "Novy Mir", kad jis galėtų išlaikyti šiame sunkiame momente.

Taipgi prašant "Novy Mir" redaktoriui, IV Rajono komitetas likosi įgaliotas kreiptis į "Laisvę" su prašymu, kad ji duotų vietos savo laikraštyje įsteigimui dėl "Novy Mir" fondo.

Aukus ir prenumeratą siūskite šiuo antrašu: "Novy Mir", 113 E. 10th St., New York, N. Y.

Varde IV Rajono Org. J. Dobinis.

Nuo red. — Kiekvienas susipratęs darbininkas privalo remti darbininką spaudą ir geistina būtų, kad ir "Novy Mir" paremtų, kad L.S.S. IV Rajono komiteto paraginimas nepasiliktų bal su girioje šaukiančiu. Mes iš savo pusės dėl fondo vietos suteikiame, tik atsišaukime nepasakyta, kas tą fondą tvarkys? Juk jeigu įkuriamas fondas, tai turi būt išrinktas kasierius ir sekretorius, nes kitaip negali skaičytis fondu. Kadangi dabar to nėra, tai geriausia visiem aukais ir prenumeratą siūsti tiesiai "Novy Mir."

L.M.P.S. RAJONO KONFERENCIJOS PROTOKOLAS

Konferencija įvyko 28 d. liepos, 1918, po num. 535 N. Marshal St., Philadelphia, Pa.

Konferenciją atidarė K. Baltrunytė - Karosienė, 10 val. ryte.

Rinkimai prezidiumo: Pirmininke vienbalsiai išrinkta K. Karosienė, prot. raštininke S. J. Grininė. Mandatų peržiūrėtoja S. Tarvydaitė. Delegačių pribuvo: nuo 11 v. Philadelphia, Pa. K. Karosienė, S. Glandaitė, A. Sirutienė (Vogonienė neapsilankė); 46 kp. Richmond-Phila. — S. J. Grininė ir K. Prancunienė; 14 kp. Easton, Pa. — M. Griciunienė, 3. Tarvydaitė ir B. Skuodienė. Viso delegačių dalyvavo 3. Pirmininkei paaiškinus, kad buvo kviesta ir 28 kp., Baltimore, Md., bet nežinia dėl kokių priežasčių nesuteikė jokio atsakymo. Rinkimai liglaikinės rajono

no valdybos: (balsuota slap-tai) i organizatorės perstatytos šios: drg. K. Karosienė, S. Tarvydaitė ir S. Grininė; už K. Karosienę — 5 balsai, už S. Tarvydaitę — 2 bal., už S. Grininę — 1 bal. Rinkimai prot. rašt.: perstatytos S. Tarvydaitė, S. Grininė ir Griciunienė; 5 balsai už S. Tarvydaitę, 3 bal. už Grininę, Griciunienė — nieko. Finansų rašt. rinkimai: perstatytos Skuodienė, Sirutienė ir Griciunienė; 6 balsai už Griciunienę, 2 bal. už Sirutienę, Skuodienė — nieko. Išdininkės rinkimai: perstatytos Sirutienė, Grininė ir Prancunienė; 3 bal. už Sirutienę, 3 bal. už Grininę, 2 bal. už Prancunienę; kadangi dvi kandidatės gavo lygiai balsų, tai balsuota iš naujo; 5 bal. Sirutienė, 3 bal. Grininė. Reiškia liglaikinis rajono komitetas susideda iš šių ypatų: organizatorė K. Karosienė, prot. rašt. S. Tarvydaitė, finansų raštininke Griciunienė, išdininkė Sirutienė.

Įnešta, kad mokestis būtų mokamas kas mėnuo nuo kp. po 25c. ir po 50c. 6 bal. už 50c., 2 bal. už 25c. Lieka mokėti kp. po 50c. į mėnesį i rajono išdą. Įnešta, kad sekanti rajono konferencija būtų už 6 mėnesių, priimta vienbalsiai. Dabar svarbu kur laikyti konferenciją; vienas įnešimas, kad Easton, Pa., kitas, kad Phila., Pa. Po ilgų tarimų nubalsuota už Phila. Atrasta iš daugelio atžvilgių parankiau už Eastoną. Įnešta sekančios rajono konferencijos, kur jos nebūtų, kad kp. tai dienai ką nors parengtų ir pelnas būtų skiriamas rajono išdui, priimta vienbalsiai.

(Tąsa ant 7-to pusl.)

Sąmoninga gaspadinė visada turi savo namuose buteliuką **Dro Richter's PAIN-EXPELLER** Neabejojantis budas įsitinimui nuo skaudėjimo Reumatizmo, persilidimo, išsinarinimo ir tt. Tikras tikslas su pažymėta marke "IKARA" 35c. ir 60c. buteliukas visose aptiekose arba tiesiai nuo P. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

VISUOMET PIRKIT ČEVERYKUS Naujausias mados PAS **J. MARTINAI** 157 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

TEL. GREENPOINT 2851 **LEVANDAUSKAI BROLIAI** LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI **GRABORIAI (UNDERTAKERS)** Išbalsamuojuame ir laidojame numirusius ant visokių kapinių. Taipgi parsamdome automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Viršminėtais reikalais kreipkitės pas mus, patarnavimas užtikrintas **LEVANDAUSKAI BROLIAI** 78 SOUTH 2-ND STREET (Tarp Berry St. ir Wythe Ave.) BROOKLYN, N. Y.

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikata. **Nesveikos Moterys** neprivalo dėti niekaš tu skausmų, diegimų, galimų, netikslumų ir nesveikamų, kuriais jos taip dažnai serga. Nėra reikalo sirgti, ar turėti, šitas kiliutas. Prašalink jas iš pat pradžia. Vartok gerai žinomą vaistą moterims ir merginoms, imk **Severa's Regulator** (Severos Regulatoriją). Jis yra puikum stiprintoj ir vaistu nuo moterų ligų. Jis veikia ramiai, greitai ir palengvina kaip bemaži. Jame nėra nieko kenksmingo sveikatai. Kiekviena moteris turėtų jį išmąginti. Kaina \$1.25 bankai, gaunamas visose aptiekose. **W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA**

DR. KOLER 438 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. Dr. KOLER yra vienatinis tarpe lietuvių daktaras Pittsburghe. Mokinosi Varsijoje, studijavo bėgyje 26 m. įvairias ligas vyrų ir moterų, todėl jį suodungiai pažįsta. Gydsu utai-uodinimą kraujo ir silpnības vyrų spuogus, niežėjimus, ligas tiulmo, įvairias ligas paelinancias nuo netysumo kraujo. Atsiskaukite ypatingai per lūžius sū negydant. Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vakare. Nedėliomis iki 2 val.

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJA 769 Broadway, So. Boston, Mass. Vedama komp. MIKO PETRAUSKO, nuo 15 d. rugsėjo, reikalau-na dviejų simtų mokinių, abiejų lyčių. Didelis mokinių skaitlius reikalingas tam, kad prasiliavinisji muzikai, surisže Lietuvon, ar ičia Amerikoje, galėtų pasekmingiau dirbti muzikos ir dailės srityje spartesniai pakėlimui abel-nojo MENO. Už mokslą mokestis nebus ke-liama.

Ivairios Dainos Tai rinkinys įvairiausių dainų, politiškių, kalinių, istoriškių, meliškių, tautiškių, juokingų ir kitokių, kokių kitose dainų kny-gose nėra. Knyga turi 216 pusl. ir joje surinkta 120 dainų. Knygos kaina tik 50 centų. Pinigus siūskite stampomis ar Money Orderiu šiuo adresu: **MAIL ORDER AGENCY, Box 129, General P. O. NEW YORK, N. Y.**

ATYDAI BROOKLYNO IR APIELINKĖS LIETUVIAMS. **TAISAU** namus kaip iš lauko, talp ir iš vidaus; mūriniu, plel-taruuju, cementuuju ir pentinu. Už savo darbą garantuoju. Kainos pri-sinamos. Duodu rodą dykai. Ant-reikalavimo važiuoju ir toliau. Re-ikal kreipkitės ypatingai ar laišku **PRANAS GRAZYS** daupos adresas: 46 Power Street Gyvenimo vieta: 522 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. kampaas Myrtle Ave.

Pergalėk Savo Priešą! Tankiai gyvenime at-sitinka su vienu ar kitu pasiginętyi apie politi-ką, apie socializmą, apie darbo žmonių vadovus, jų darbus ir jų darbų naudingumą ir svarbą žmonijai. Nezinodamas nieko, negali nė burnos atidaryti; vienas, kitas tavo priešo žodis užda-ro tau burną, užtat kad tu neturi jokių faktų arba mažai žinai. Kad visada būtum laimėtoju, tai perskaityk naują knygą "Karolius Marksas — jo gyvenimo ir Mokslo Charakteris-tika". Ten slepiasi tiek faktų, kad visada, visur ir prieš kiekvieną prie-šą pilnai atsilaikysi. Galima gauti "Laisvės" knygynė 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

MEILĖS LAIPSNIAI JŲ IŠSIVYSTYME Toje knygoj aprašyta mei-lė senovėj; kaip ji vystėsi ir daėjo iki šių laikų. Praeities ir dabarties faktais remen-tis, nurodoma meilė ir jos rolė drauginiam gyvenime, ir prie ko ji veda žmoniją. Tai yra viena svarbiausių mokslisų knygų ir ją reiktų kiekvienam vyrui ir moterel atydžiai perskaityti. Knyga didelio formato, 217 pusl. Kaina be apdarų \$1.00. su apdarais \$1.25. "Laisvė", 455 Grand St., Brook N. Y.

Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Lietuvis Daktaras ir Chirurgas. Ofiso Valandas: Nuo 9 rito iki 5 po pietu Vakaris, Keiverge nuo 6 iki 9 P. M. Nedėliomis iki 4 po pietu.

ATYDAI BROOKLYNO IR APIELINKĖS LIETUVIAMS. **TAISAU** namus kaip iš lauko, talp ir iš vidaus; mūriniu, plel-taruuju, cementuuju ir pentinu. Už savo darbą garantuoju. Kainos pri-sinamos. Duodu rodą dykai. Ant-reikalavimo važiuoju ir toliau. Re-ikal kreipkitės ypatingai ar laišku **PRANAS GRAZYS** daupos adresas: 46 Power Street Gyvenimo vieta: 522 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. kampaas Myrtle Ave.

Pergalėk Savo Priešą! Tankiai gyvenime at-sitinka su vienu ar kitu pasiginętyi apie politi-ką, apie socializmą, apie darbo žmonių vadovus, jų darbus ir jų darbų naudingumą ir svarbą žmonijai. Nezinodamas nieko, negali nė burnos atidaryti; vienas, kitas tavo priešo žodis užda-ro tau burną, užtat kad tu neturi jokių faktų arba mažai žinai. Kad visada būtum laimėtoju, tai perskaityk naują knygą "Karolius Marksas — jo gyvenimo ir Mokslo Charakteris-tika". Ten slepiasi tiek faktų, kad visada, visur ir prieš kiekvieną prie-šą pilnai atsilaikysi. Galima gauti "Laisvės" knygynė 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SERGANTIEJI! AR NUSTOJOTE SVEIKATĄ IR PRIEŽASTIES LIGOS? Diena po diena, metas po metu užsimu gydymu sergančių žmonių. Persiatykite sau, kiek as išgydina, kiek palinksimas gyvenimį. Jeigu jusm gyvenimas įkirėjo vartojant visokias gyduoles ir jaučiatės nuolat blogiau, tuomet, nieko nelauk-damas, kreipkitės pas gerai supran-tantį daktarą ir specialistą **DR. LEONARD LANDES** Jis jums be pinigų patars, ką da-ryti, kad išgelbėtį gyvastį ir paaiš-kins apie ligą. Gydan per 20 metų visokias ligas su didžiausiomis pa-sekmėmis kaip tai: pilvo, širdies, plau-čių jaknų ir tt. Dėl gydymo nervų ir ligų turiu visiem gerai žinomą elektriską aparatą ir X-spindulius, per kurių matyti kaurai kune. Ne kiekvienas daktaras turi tokius aparatus, dėl to, kad labai branga. Chemiskaz iš-tyrinėjimas šlapume. Neatidėliokite ant rytojaus, bet tuojan ateikite pas gerai žinomą: **DR. LEONARD LANDES** Ofiso val.: nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare. Šventadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 val. po pietų. 140 E. 22nd St., Lexington ir 3rd Ave., New York City.

DYKAI DYKAI! Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veitu tiem, kurie duoda taisyti ir naujus ideti. Visas darytas visškai be skausmo. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaitro specialis-tas įvairiose atsitiktinose. Ateik ir duok išgaminot. Informa-cijos dykal. Mano karunos ir tittukai 22 karnato. Darbas avran-tuotas. Ofiso valandos: nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M. Petyndomis ofi-sas uđlarytas. Nedėliomis nuo 10 A. M. iki 1 P. M. **DR. CHAS TESCHBERG, D. D. S. Liet. Dentistas** 500 Grand St. Kampaas Union Ave. Brooklyn, N. Y. Kalba Lietuviška, Lenkiškai, Rusiškai. Tel. Stagg 3098

VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIUS **TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA** LIETUVIS PAS LIETUVI 229 BEDFORD AVE. KAMPAS NORTH 4TH GATVĖS BROOKLYN, NEW YORK

Badas Tą knygą skaitydamas matysi pa-sibaisėtina gyvenimo vaizdą, kurį pa-gamina badas, bet sykiu rasi daug juoko ir smagumo. Tą knygą — tai pažibalas mūsų literatūros. Igyk ją tuojau. **KAINUOJA BE APDARŲ 75c. SU APDARAIS... \$1.00** Agentai Tuojaus Reikalaukit Išplatiniui. **LAISVĖ** 455 Grand St. Brooklyn, N. Y.

(Tęsa nuo 6-to pusl.)

Įnešta rengt maršrutą kuomet atvės oras sustiprinimui kuopų ir tose vietose, kur visai nėra L.M.P.S. kp.; i-nešimas priimtas. Nutarta visą darbą pavest rajono komitetui ir kvieist už kalbėtojas dd. Petrikiene, Karosienę ir Sinkevičiūtę, kuri iš jų apsiims.

Apsilankius drg. Matuliaskienei nuo 28 kp., Baltimore, Md., pirminkė pertraukė ant valandėlės susirinkimą, užklaudama, ar jų kp. apturėjo užkvietimą prisidēt prie rajono? Atsakymas buvo toksai: 28 kp. jokio užkvietimo neapturėjo. bet ji mano, kad prisidēs vėliau, kadangi jų kuopa jau seniai pageidauja rajono ma tydama, kad tai yra geras dalykas. Iš priežasties, kad neaplaikē užkvietimo, nutarta specialiai per laiška vėl pakviesti prisidēt. Įnešta rengt pradžioj rugsėjo š. m. pikniką rajono naudai; vieta, kad būtų Phila., Pa.; priimta vienbalsiai. Į komisią išrinktos šios dd.: S. J. Griniene ir Glaudaitė. Nutarta įžanga daryt, jeigu paprasta vieta—po 15c., jeigu "Maple Grove"—tai po po 25c. Visas darbas pavestas komisijai. Įnešta, kad išnešt protesto rezoliuciją prieš drg. T. Mooney kėsinimosi nužudyti; priimta vienbalsiai. Rezoliucija parašyta išrinktos dd. Karosienė, Griniene ir Glaudaitė.

Konferencija užsibaigē 1 val. po pietų. Konf. pirminkė Ks. Baltrunytė-Karosienė Konf. prot. rašt. S. J. Griniene. PHILADELPHIA, PA.

Pastaruojų laikū iš Phila. priviso labai daug korespondentų. Tą negalima smerkti ir labai malonu, kad korespondentai darbuojasi. Jų jų pranešimai parodo ir kitoms kolonijoms mūsų visuomenės judėjimą, tik gaila, kad korespondentai myli vietomis ir su teisybe apsilenkti, kad tik daugiau pri-rašius.

Laike L.M.P.S.A. 11 kuopos rengiamos pramogos, kur Phila. vaikų draugijėlės "Žiburėlio" nariai išpildē programą, tūlas Ortodoxalis rašo, kad d. S. Šalčiūtē sudainavo puikiai solo Marsalietę. Korespondentas matomai dar nežino, kad Šalčiūtēs nėra Phila. Solo sudainavo d. J. Ručinskiūtē. Toks pranešimas atėmē kūdikui energiją lavintis ir pada-rē daug nesmagu L.M.P.S. 11 kp. Drg. Ortodoxalis visai nebuvai tame parengime ir kę išgirdēs iš pašalies tik parašei.

Tas pats korespondentas aprašydamas Fairmount Parke įvykusias diskusijas taip gi labai myli su teisybe apsilenkti ir savo oponentus tituluoti nebūtais vardais, kad tik save išgirti.

"Laisvės" N 51 tilpo korespondencija, po kuria pasirašo "Delegatas", kuri labai neteisinga, nes tai ypatiš kas apšmeižimas J. Jurčiukonio, kuris buvo surengęs koncertą S.L.A. seimui 5 d. birželio. Delegatas rašo: "Progra-

mas nors buvo platus, bet labai nudėvėtas." Turiu pasakyti, kad didesnė dalis programo susidėjo iš naujos muzikos; veikalai — Boieldou, Mendelsohn, Accolay, Bach, Boccerini, Offenbach, Maniūško ir kitų, kurių turbūt Delegatas nėra niekad pirmiau girdėjęs ir nesuprato jų vertę. Lietuvių kompozitorių veikalai perstatyti: Petrausko, Šimkaus, Sosnau-sko, Kudirkos ir pora dainelių J. Jurčiukonio.

Toliaus tas Delegatas rašo: "Tas jų vadovas J. Jurčiukonis, kuris pats nežino kas jis yra, vieną sykį šliejasi prie socialistų, kitą sykį prie tautiečių ir kuris Phila. yra jau sutvėręs ir su griovęs net tuziną chorų." Kadangi J. Jurčiukonis yra muzikas ir iš to daro sau pragyvenimą, jį aplinkybės verčia muzikoj dalyvauti ir kitų sriovėse, nes tik vien iš socialistų negali pragyvenimą pasidaryti, bet kad jis vieniam mūsų progresyve visuomenę, tai aišku. Tiesa J. Jurčiukonis yra sutvėręs laug chorų, bet nėra griortas. Jei sugriuovu, tai ne iš to priežasties, bet iš pačių choristų nesugebėjimą pa-aikyti chorą.

Drg. J. Jurčiukonis yra vadovas L.S.S. 1 kp. choro au tris metai ir visuomet Phila. visuomenę patenkino. L.S.S. 1 kp. choras, nes yra vienas iš daugiausiai prasi-avinusių chorų Penn. ir dai-uoja garsių kompozitorių gabalėlius, kurie būtų sunku nokyti nepatyrusiam muzi-kos. Taipgi kiek sykiu L.S. 1 kp. choras perstatē kon-čertą J. Jurčiukoniui vado-vaujan, visuomet publika skaitlingai lankē ir labai pa-iko.

Delegatui nepatiko, kad J. J. savo kompozicijos du ga-balėliu idėjo į programą. Tos kompozicijos ne specia-liai seimo vakarui buvo para-šytos, bet 5 metai atgal ir išsiems tuomet labai patiko. Delegatas toliau rašo: "Ki-os visos dainos buvo dainuo-amos tos pačios, kur per 7 metus girdima dainuojant isus tautiečius prie bačku-ės alaus." Ar tik gerb. De-legatas tuo laiku nebuvo toj kompanijoj, kad jam taip dainos skambėjo? Tos dai-nos naujai išmokytos buvo. J. Jurčiukonis yra daug įasidarbavęs progresyvei vi-suomenėi muzikos srityje ir yra vienintėlis muzikas tarpe lietuvių Phila.

Delegato tolesni aprašy-mai man visai nerūpi ir S.L. A. seimo programą nemanau tuomi teisinti, man rū-ri vien tik nuo melagingų ir juodų šmeižtų muziką J. J. apginti, nes būdama ir L. S.S. 1 kp. choro nare jaučiu, kad tas paliečia lygiai ir mus choristus.

Choristė.

Skaitykit ir Platinkit "LAISVĖ"

St. Vitkunas 259 Berry St BROOKLYN, N. Y.

PERSKAITYK TUOJAU!

R. G. INGERSOLL'O KNYGA

VELNIAS

VERTĖ FERDINANDO DE SAMOITIA

Daugybė žmonių bijo velnio, todėl visi turėtų perskaityti tą knygą, nes susipažinti su vėnio istorija, jo darbiais ir galybe.

KAINA 20 CENTAI

LAISVĖ

Brooklyn, N. Y.

AR SERGI?

Jeigu tu kenti nuo užsienėjusio ar naujos ligos ir reikalauji pataravimo nuo specialisto tai

Ateik pas mane — turesi rezultatus.

Greitai ir ant visados už mažą atlyginimą be pertraukimo Jūsų darbu. Jau daug metų kaip už užlaikū ofisa tame viename name, todėl aš esu žinomas kaip geras ir atsarngs specialistas. Su vienu atsilankymu į mano ofisą ir per mano atsarngų išegzaminavimą tavęs busi pertikintas, kad aš galū tu nurodyti teisingą kelią prie sveikatos.

Jeigu tave kankina

molatinis galvos skaudėjimas, svaigulys, ištinimas žemiaus akių, menka atmintis, silpni nervai, negalima užmigti, skaudėjimas nugaroje ir kakle, reumatizmas, gerklės skaudėjimas, kraujū ar odos ligos, pilvo liga, neuralgija, ar negronaukliavimas vidurių, tai ateik pas mane.

ELEKTRIKOS IR ABSORPACIJOS IŠSISYDYMO BUDAI VISUO-MET TURI GERAS IR UŽTIKIRNANČIAS PASEKMES.

PATARIMAI VISAI DYKAI! ATEIK ŠIANDIEN—NEATIDELIOK!

Dr. HANNON

SPECIALIST 146 East 14th Street New York City

OFISO VALANDOS: nuo 9 val. ryte iki 4 val. po pietų; nuo 6 val. iki 8 val. vakare. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 val. ryte iki 2 val. po piet.

PALAUKIMUI YRA ATSKIRI KAMBARIAI.

PUIKIAUSIA, MODERNISKA "LAISVĖS"

SPAUSTUVĖ

Graziai padaryti spaudos darbai patraukia kiekvieno akį.

Atsakantis populiariausias prietaisas žmogui nori eiti ant reogla-mų pramonę.

Todėl, draugai, ir kuopos, kada rengiat balus, teatrus, ar šlapo pašilinkaminius, visados duokit darbus "Laisvės" spaustuvei. Mes pasdarome vėlesnius spaudos darbus gražiai, greit ir pigiai.

"LAISVĖS" KNYGYNE

Randaite įvairių naudingų knygų, kurias patarime kiekvienam perskaityti.

Kas skaito, tas daugiau žino ir jam nereikia prašyti kitų paai-kinimo. Beilgaus katalogo.

LAISVĖ BROOKLYN, N. Y.

Kuomet žmogus serga jis visu pirmiausia pasiklausia savęs:

Kur rasti gerą gydytoją? Jeigu nueisi į DR. DOYLE & LEWIS ofisą, 749 Sixth Ave., New York, ten rasi tą gerą ir užtikrinantį specialis-tą. Nereikės tau daugiau vaikštinēt pas kitus gydytojus, aikvojant savo laiką ir pinigus. Kuomet nueisi pas juos, atrasi, kad šitie gydytojai atyžiniai peržiūrė tave, kad tikrai sužinuos kur tu kenčia. Jų ofisas įtaisytas su moderniausiais ir moksliniais aparatais. Jeigu ūtų reikalinga, tai dien je gali padaryti tyrinėjimą tavo kraujo arba šlapimo, taipgi ir "X-ray" egzaminacija. Šitie tyrinėjimai ir platus žinėjimas vyriškų ligų išvengia pavojų, klaidų. Gydy-tojai parakys tau kainas už išgydymą. Kiekvienas sergantis darbininkas gali gaut šitų gydytojų pagalbą, nes iš priežasties di-delio praktikavimo, kainos yra labai mažos. Nėra reikalo mokēt viską ant syk, išmokėjimas galima daryt kūs savaitę arba kas mėnuo. Pas juos randasi kiekvienas moderniškas aparatas, reikalingas prie išgydymo vyriškų ligų, kaip tai: "Static", "Galvanic", "Pa-radic", "High Frequency Electric" ir "Electric Oscillators" (elek-tros prietaisai) ir daug kitų.

Gydytojai vartoja vėliausios mados "serum" injection (fleidi-mą) "phylaxogens", Bacterines ir "Vaccines". Jie gydo pasekmingai naujai atsiradusias ir įsisenėjusias ligas vyrų ir moterų, kaip tai: bruojo nešvarumas, odos ligas, katarą, skau-dėjimą gerklės, plaučių, pilvo ir inkstų ligas, nerviskumą ir nusilp-nėjimą. Ateik pas mus ir pasveik. Patarimai ir egzaminacija dykai.

Ofiso valandos: nuo 9 val. ryte iki 8 val. Nedėliomis: nuo 10 val. ryte iki 2 val. po pietų. 749 SIXTH AVE., tarpe 42-nd ir 43-rd Sts NEW YORK

V. VAIVADAS Aš norė-čiau su ju-mis susipa-žinti. Mel-džiū užei-ti. Adresas: 442 Grand St., Brooklyn.

DYKAI!

Dusulio (Asthma) kankinimas.

Nauja naminė gyduolė, kurią gali vartot kiekvienas išvengdamas nesma-gumų ir netrukdydamas laiko.

Mes išradom naują būdą su kuriuo galima prašalinti dusulį (asthma). Mes norim, kad tu išbandytum tą bū-dą už mūsų kaštus. Nepaisant ar ta-vo liga yra užsienėjus ar ne, nepai-sant ar ji yra slogos formoj ar chro-miška dusulio formoj, tu privalai iš-bandyti mūsų naują išsilydyvimo bū-dą. Nepaisant kokiam climate tu gyveni, nepaisant kiek metų tu turi ar prie kokio darbo dirbi, jeigu tik tave kankina dusulis, mūsų išsilydy-ymo būdas turi tau staigiai pagelbėti. Mes specialikai norim prisijusti be-jiečiams, kuriems viskas ir visoki ki-ti būdai nepagelbėjo. Mes norim vi-siems parodyti, kad šito būdo tiks-las yra prašalint ant visados tą sun-ku kvėpavimą, apalpimą ir visas kitas pasekmes dusulio. Šitas svarbus pa-silydymas yra per daug brangus, kad atidėlot. Parasyk šandien, kad galė-tum tuojaus pradėti vartot tą būdą. Nesiskų pinigų, prisiskų tik žemiau tilpusį kuponą. Padaryk tai šian-dien.

Dykai dusulio kuponas Frontier Asthma Co., Room 722 T. Niagara and Hudson Sts. Buffalo, N. Y. Prisiusk išbandymui dykai Jūsų būdą...

DR. A. MONTVID

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas CHICAGO, ILL. Miesto ofisas: 1553 W. Madison St. Valandos: 10 iki 12 ryte. Phone Haymarket 2563. West Side ofisas: 2225 So. Leavitt St. Valandos 6 iki 8 vakare. Phone Canal 4626. Nedėliomis priima tik iškal-no susitarus. Rezidencijos Telephonas: Albany 5546

DRAUGIJOS, KURIOS TURI "LAISVĖ" ORGANŪ.

LAISVĖS MYLETOJŲ DR-STES COLLINSVILLE, ILL. Valdybos adresas: Pirmininkas J. Baronas, 120 Ving Ave. Vice-pirmininkas F. Bakaitis, 420 S. Chesnut St. Protokolų sekretorius J. Čebenauskas, 420 S. Chesnut St. Finansų sekretorius F. Skamarakas, 416 E. Wickliff Ave. Išdininkas A. Karpavičia, 106 E. Johnson St. Iždo globėjai: P. Papeika, 417 S. Aurora St. A. Stonkus, 116 S. Haspere St. Organo užžiūrėtojas J. Skamarakas, Susirinkimai atsbūna kiekvieną mėnesį pirmą ir trečią nedėdienį, pir-mą (1) valandą po pietų, Ch. Sel-lelio svetainėje, Main ir Morrison kampo, Collinsville, Ill.

SVIESOS DRAUGIJA ANSONIA, CONN.

Viršininkų adresas: Pirmininkas St. Bujanaukas, P. O. Box 10. Vice-primin. P. Auštra, 21 Rockwood Ave. Protokolų raštininkas J. Vaitkevičius, P. O. Box 128. Finansų raštininkas A. Jakšty, 103 Liberty St. Išdininkas J. Valaitis, 28 Crescent St. Knygiaus P. Beliauskas, 21 Rockwood Ave. Knygiaus pagalb. P. Labanauskas, 11 Oak St. Knygiaus raštininkas B. Navickas, 138 N. Main St.

A. C. W. of A. 218 SKYRIAUS BALTIMORE, MD.

Valdybos adresas: Pirmininkas V. Montvilas, 715 W. Lexington St. Pirm. Pagelbininkas I. Liogis, 815 Hollins St. Prot. Raštininkas K. Akelaitis, 1349 Glyndon Ave. Išdininkas S. Dulskis, 655 W. Lombard St. Fin. Raštininkas P. Kuršvietis, 529 Columbia Ave. Bus. Agent District Council No. 3 J. Bulota, (office) 801 W. Baltimore St. Ofise buna nuo 9 val. iki 10 val. iš ryto.

Kasos Globėjai St. Baltutis, 147 Clark Place. J. Jankauskas, 255 Bond St. Maršalka R. Kašetas, 129 Pine St. Susirinkimai atsbūna kas trečias utarninkas kiekvieno mėnesio, 8 val. vakare. A. Lutvins salej, 69 So. Park St.

A.P.L.A. DR-JOS CENTRO VALDY-BOS IR KUOPŲ SEKRETORIŲ ADRESAI: C. Pirm. J. K. Mažiukna, 1111 Market St., N. S. Pittsb-gh, Pa. C. Pirm. pagalb. J. A. Rukkas, 1421 Fayette St., N. S. Pittsburgh, Pa. C. Sekretorius J. A. Alexia, 1943 Medley St., N. S. Pittsburgh, Pa.

C. Išdininkas K. T. Varasius, 12 So. Carson St., S.S. Pittsburgh, Pa. C. Turtų kontrolieriai: J. Briedis, 23 Rossmoind St., McKees Rocks, Pa. W. A. Midvikis, 1405 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. J. Galginas, 109 Cross St., Carnegie, Pa.

Kuopų sekretorių adresas: 1 kuopos—A. Bartkus, 1323 Carsell St., N.S. Pittsburgh, Pa. 2 kuopos—K. Strelčius, 119 Bell Ave., McKees Rocks, Pa. 3 kp. J. Saubaras, Box 118, Loupex, Pa.

4 kuopos Fransas Pikaris, 1831 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. 5 kuopos—P. Petrauskas, P.O. Box 118, Cuddy, Pa. 7 kuopos—F. Savickas, 2203 Forbes St., Pittsburgh, Pa. 8 kuopos—V. Stačinskas, 2102 Merimuous St., S.S. Pittsburgh, Pa. 9 kuopos—A. Sheris, 763—3rd Ave., New Kensington, Pa. 10 kuopos—J. Shopis, 713 McKean Ave., Donora, Pa. 11 kuopos—V. Gamulis, P.O. Box 400, Courtney, Pa.

12 kuopos—P. Gudinas, P. O. Box 148, Ambridge, Pa. 13 kuopos—J. Karpavičia, P. O. Box 315 Vestaburg, Pa. 14 kuopos—J. Urbonas, 803 Talbot Ave., Braddock, Pa. 15 kuopos—A. Gelauzskas, P.O. Box 49, Woodlawn, Pa. 16 kuopos—F. Beinoris, P.O. Box 8 Aliquippa, Pa. 17 kuopos F. Vainilavičius, P.O. Box 95, East Pittsburgh, Pa.

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGYS-TE, MOLINE, ILL.

Valdybos adresas: Pirmininkas S. Janulis, 1929—10th St., Moline, Ill. Knygiaus J. Savitskas, 354—8th St., Moline, Ill. Vice Prez. A. Trepkus, 349—10th St., Moline, Ill. Prot. Sekretorius S. Rusteikis, 1220—7th Ave., Moline, Ill. Išdininkas A. Činikas, 302—5th Ave., Moline, Ill. Maršalka J. Kvalita, 1446—15th Ave., East Moline, Ill. T. M. Dr-stė susirinkimus laiko pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio Turner Hall svetainėje, 14th St. ir 6th Ave., Moline, Ill.

L. PASELP. DR-STĖ "LAISVĖS" EASTON, PA.

Prezidentas J. Katinis, 1118 Ferry St. Vice-prez. A. Meškauskas, 56 N. Locust St. Protokolų raštininkas ir organo prižiūrėtojas Alek. Vituris, Corn. Church & 6th St. Finansų Sekretorius S. Maison, 634 Ferry St., Easton, Pa. Kasierius F. Vituris, 330 Taylor All., Phillipsburgh, N. J. Kasos globėjai: P. Liekūnas, 1120 Jackson St. M. Bundzinskaitė, 1504 Spruce St. Maršalka J. Garmis, 634 Ferry St. Susirinkimai atsbūna kas pirmą Pėnyčia kiekvieno mėnesio, 8 val. vakare Lietuvių Socialistų ruime, 1214 Northampton St., Easton, Pa.

D. L. K. VYTAUTO DRAUGYSTĖ. BAYONNE, N. J.

Valdybos adresas: Pirmininkas V. Sledzius, 48 E. 19th St. Pirmininko pagal. J. Kalinauskas, 21 E. 19th St. Protokolų sekret. M.F. Trakimas, 247 Ave. E. Finansų sekretorius A. Lukaitis, 73 E. 22nd St. Kasierius F. Lukaitis, 93 E. 22nd St. Kasos Globėjai: K. Kucevičius, 82 W. 19th St. A. Mačiulaitis, 19 E. 19th St. Maršalka—P. Barenas, 26 E. 21st St. Susirinkimai atsbūna kas seređą po pirmam kiekvieno mėnesio 7-tą val. vakare, Felix J. Milvidio svetainėje, 26 E. 21st St., Bayonne, N. J.

LIET. SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, ROCKFORD, ILL.

Pirmininkas B. Dellunas, 1721 Lincoln Ave. Vice-Pirmininkas St. Dijokas, 1516 — 14-th Ave. Nutarimų Rašt. J. W. Raškevičius, 1529 — 10th St. Finansų Rašt. P. G. Aleksynas, 1516 — 14-th Ave. Išdininkas St. Vezenas, 1529 — 10-th St. Iždo globėjai: J. Dągis, 938 S. Gregory St. P. Kazakevičius, 719 Lincoln Ave. Maršalkos J. Bardauskas, 820 Island Ave. A. Dundulis, 1017 Island Ave. Organo prižiūrėtojas B. Dellunas, 1721 Lincoln Ave. Susirinkimai atsbūna pirmą a-dėdienį kiekvieno mėnesio, Vežo Hall, 9-th St., kampus 15-th Ave., 2 val. po pietų.

LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ, WAUKEGAN, ILL.

Pirmininkas A. F. Sabackis, 572—3th St. Vice-pirmininkas K. Dimas, 812—8th St. Užrašų Raštininkas A. Bitvinkas, 1410 So. Park Ave., Waukegan, Ill. Finansų Raštininkas W. Rudzinskas, 1420 So. Victoria St. Kasierius M. Kairaitis, R. Bučienė, 1428 S. Park Ave. B. Dikšienė, 718 — 8th St. 1830 So. Jackson St., Waukegan, Ill.

Maršalka K. Navickis, 1420 So. Victoria St., Waukegan, Ill. Pagelbininkas J. Wardauskas, 1448 Jackson St., Waukegan, Ill. Susirinkimai atsbūna kas trečias nedėdienį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų Luosybės svetainėje, 801—8th St. & Sheridan Rd., Waukegan, Ill. Racine, Wis.

LIETUVOS SUNŲ IR DUKTERŲ DRAUGYSTĖ ELIZABETH, N. J.

Valdybos adresas: Pirmininkas S. Morkis, 255 Bond St. Pirmininko pagalbininkas B. Budrius, 127 Bond St. Nutarimų raštininkas B. Borkiūtė, 211 First St. Turtų raštininkas S. Liutkus, 249 Pine St. Išdininkas J. Juozapaitis, 266 First St. Organo raštininkas J. Kentrus, 111 Pine St. Kasos globėjai: S. Juskaite, 117 Magnolia Ave., V. Serelis, 109 Inalee Pl. Maršalka M. Budrius, 225 First St. Susirinkimai atsbūna kas trečias panedėli po No. 265 Second St.

LIET. VYRŲ IR MOTERŲ APSVIE-TOS DRAUGIJA INDIANA HARBOR, IND.

Valdybos adresas: Pirmininkas Kl. Lavas, 3604 Deodar St. Pirmininko pagalbininkas K. Joutkus, 3808 Beach St. Nutarimų raštininkas J. Sidaugas, 3727 Deodar St. Turtų raštininkas M. Maurikas, 3822 Deodar St. Išdininkas J. Jukšas, 3621 Deodar St. Maršalka A. Stanaitis, 2101—137th St. Susirinkimai būna kas mėnuo 3 subatą, 7.30 val. vakare, kiekvieną svetainėje ant Mapel gatvės.

VYRŲ IR MOTERŲ APSVIE-TOS DRAUGYSTĖ, CICERO, ILL.

Valdybos adresas: Prezident E. Adomaitis, 4845 W. 14th St. Prezidento pagal. J. Takaraukas, 1404 So. 48th Ct. Protokolų raštininkas O. Šveigždienis, 1229 So. 50-th Ct. Finansų Sakr. V. Šileika, 1409 So. 49th Ave. Kasierius Marijona Bartkienė, 1500 So. 48th Ct. Kasos Globėjai: S. Adomaitienė, 4845 W. 14th St. Zuzana Gulbinienė, 1531 So. 49th Ct. L. Bertmant, 1533 So. 50th Ct. Maršalka T. Bartkus, 1500 So. 48th Ct. Susirinkimai atsbūna kas paskutinį nedėdienį kiekvieno mėnesio, J. Neffo svetainėje, 1500 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

L. D. L. D. CENTRO VALDYBA. PIRMININKAS A. ZOLYNAS.

8 Merchant Place, Newark, N.J. Sekretorius K. Steponavičius, 1227 E. Pine St. Išdininkas K. Liutkus, 131 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visos kuopos su reikalais, kreipkės viršurodytais adresais, dabardinė Centro valdybai

LAISVĖS SUNŲ DRAUGYSTĖ MAHANŲ CITY, PA.

Pirmininkas P. Yosda, 634 E. Mahanoy Ave. Pirmininko Pagalb. J. Kovas, 1227 E. Pine St. Prot. Raštininkas A. Ramanaukas, Box 17, Cliffside, N. J. Išdininkas K. Liutkus, 131 Grand St., Brooklyn, N. Y. Finansų Rašt. P. Petčiulis, 1229 E. Pine St. Iždo trustisai: A. Račkauskas, 30 — 10th St., J. Baukus, 1121 E. Mahanoy Ave., J. Mickūnas, 819 E. Pine St. Maršalka W. Aliečiūnas, 1100 E. Market St. Susirinkimai atsbūna paskutinį panedėli kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, Juozo Margelio svetainėje, 60 N. Main St., Mahanoy City, Pa.

DRAUGIJA SUNŲ IR DUKTERŲ LIETUVOS, MELROSE PARK, ILL.

Valdybos adresas: Pirmininkas A. Staškus, Box 1127, Melrose Park, Ill. Pirmininko pagalbin. M. Karasakis, Box 835, Melrose Park, Ill. Nutarimų raštininkas A. Starevičia, Box 1130, Melrose Park, Ill. Išdininkas F. Lapinski, Box 1109, Melrose Park, Ill. Iždo Globėjai: V. Urbonas, Box 747, Melrose Park, Ill. B. Wolowycyk, Box 646, Melrose Park, Ill. Organo užžiūrėtojas A. Starevičia, Box 1130, Melrose Park, Ill. Susirinkimai atsbūna kiekvieno mėnesio 3 nedėdienį, 1 val. po pietų Frank ir James svetainėje.

LIETUVIŲ BROLIŲ DRAUGIJS VALDYBOS ADRESAI, RACINE, WIS.

Pirmininkas J. J. Juozapavičia, 1915 Jay Eye See Ave. Vice-pirm. St. Gelumbauskas, 14221 Marquette St. Nutarimų raštininkas J. G. Wosilait, 1021 La Salle St. Turtų Raštininkas B. Krišjus, 1324 Maple St. P. Pakaitis, 8808 Beach St. Išdininkas T. Galisaukas, 1420 Marquette St. Kasos Globėjai: A. Tankumanas, L. B. D. Ialiko savo susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio Winter Hall, 412—6th St., Kasos globėjai: J. Pukėnas, 3808 Beach St.

TEVYNĖS MYLETOJŲ DR-STES ELIZABETH, N. J.

Viršininkų adresas: Pirmininkas S. Morkis, 255 Bond St. Pirmininko pagalbininkas P. Katlis, 110 Pine St. Nutarimų raštininkas J. Bietis, 108 Insee Pl. Turtų Raštininkas V. Balinskis, 316 Second St. Organo Raštininkas A. Lukoševičius, 228 First St. Išdininkas A. Balinskis, 153 Ripley Pl.

UZĖMĖ EICHHORNO VIETA.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on August 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 6 d. rugp. — Iš Berlyno praneša, kad Kijevo nuvažiuo generolas grafas Kirchbach. Jisai užėmė vietą feldmaršalo von Eichhorno, kuris liepos pabaigoj tapo užmuštas.

VIETINĖS ŽINIOS

Ant pinigų krūvos pastipo bado.

Jersey City tūla Ona Cister, 60 metų amžiaus, kurios visas turtais siekia 125,000 pastipo iš bado. Ji, gyvenama savo name, jokiū būdu nenorėjo ant maisto daugiau išleisti, kaip 8 dol. į mėnesį. Tokiu būdu ji maitinosi išmatomis ir nuo ilgo badavimo mirė.

12 metų tam atgal jos vyras, pasiėmęs tik 300 dol., nežinia kur dingo. Ji pasiliko viso turto pilna savininkė ir, betupėdama ant jo, nuvažiuo pas Abraomą.

Norėjo nulincuoti blogdarį.

Coney Islande policija suareštavo tūlą Joną Polonskį. Jį kaltina už išžaginimą 11 metų amžiaus mergaitės Goldberg. Kada policija suareštavo Polonskį, tai minia buvo užpuolus ant jo ir ant vietos norėjo nulincuoti, bet policijai pavyko išgelbėti.

Ablava ant moterų.

Brooklyne palei uostas, penki detektyvai ir eskadronas policijos padarė ablavą visose šokių įstaigose, karčiamose ir sulaukė atsilankiusias moteris ir merginas. Viso tapo suareštuotų 57. Suareštuotąsias automobiliais nugabeno į sveikatos departamentą ir ten jos visos buvo išegzaminuotos. Tūlos tapo sulaikytos, kitos gį pafluosutos. Visų vardai ir adresai pasiliko policijos stotyje. Didelė dauguma moterų buvo puikiai apsiređziusių, su įvairiais brangiais papuošalais, nuo 15 iki 45 metų amžiaus.

Ablava daryta tuo tikslu, kad kareiviai ir jūreiviai, matydami vyrus su moterimis puotaujant, ėjo į "piktą pagundą."

Gali ledo pritrūkti.

Federalės valdžios maisto komitetas išleido atsišaukimą į New Yorko gyventojus kad jie visais galimais būdais stengtųsi taupinti ledą, nes dabar, užėjus nepaprastai karščiams, gali pritrūkti.

Neapsakomi karščiai.

Nuo panedėlio prasidėjo tokie karščiai, kokių New Yorko ir apilinkės gyventojai dar nepamena. Utarininke daugelis dirbtuvių visai nedirbo. Brooklyno kriaučiai veik visi "šventė". Laikė dienos gatvėmis vaikščiavo tik tie, kuriuos jau būtinai reikalas spyrė. Pilni parkai, pilnos maudynės — tiekvienas jieško pavėsio, oet negali surasti. Seredoje karštis dar padidėjo. Oras aisiai drėgnas, kvėpuoti sunkus. Keliolika mirė, daugelis susirgo ir tapo nugabenti į ligonbučius.

208 sodės pardavėjai nubauti.

Sveikatos Departmentas Did. New Yorke apžiūrėjo 1,724 sodės pardavyklas ir iš to skaitliaus 208 pardavėjus nubaudė už tai, kad jie vartoja neplautus stiklus, nešvariai užlaiko fontanus ir tam panašiai. Daugelis daro net taip: vienas išgeria stiklą sodės ir į tą patį neplautą stiklą tuojaus pila kitam. Daugeliui atimtos teisės pardavinėti sodę.

Ant Columbus Ave. gatvėkaris užvažiuo ant darbinio automobiliaus.

Tris tapo sunkiai sužeisti, kiti lengviau. Kaltinama moteris konduktorius, nes iš jos priedasties įvykus nelaimė.

Subatoje po pietų, netoli Atlantic Ave. stoties, pavirto vienas elevated karas su 40 pasažierių. Dar laimė, kad jis visai nenukrito žemyn, bet tik atgulė ant rėlių. Viena moteris sunkiai sužeista ir nugabenta į ligonbutį, kiti lengvai sužeisti kuriems daktarai ant vietos suteikė pagelbą.

Moteris mokinasi policistėm.

New Yorke, ant 125 gatvės, mokinasi policistėmis 75 moteris. Kada jos užbaigs savo kursą, tuomet užims policistų vietas.

Brooklyne gazų vartotojai organizuojasi.

Pradėjus gazų kompanijai reikalauti, kad miesto valdžia leistų pakelti kainas, subruzdzo ir gazų vartotojai. Jie pradėjo organizuotis, kad pasekmingiau galėtų kovoti su kompanija. Ar kompanijai pavyks iškovoti leidimą pakelti ant gazo kainas, sunku pasakyti.

Levandauckai broliai atidare savo ofisą.

Levandauckai broliai šiomis dienomis po num. 78 So. 2nd St., atidare savo ofisą. Jie užsiima laidojimu ir balsavimu numirelių. Tai nauja lietuvių graborių įstaiga.

Parsiduoda fornišiai, mažai naudoti.

Parsiduoda pigiai. Atsišaukit greit, nes gera progą. Apžiūrėti galima tik vakarais. V. Baltrukevičius, 142 Union Ave., ant 2 lubų, Brooklyn, N. Y.

Gerbiami draugai: —

Reikaludami geros muzikos kreipkitės pas žemiau nurodytą muzikantą. Aš statatau beną arba orkestrą dėl teatrų, balių, koncertų ir kitokių pasiilksminimų. Dabar esu persikėlęs iš senos vietos, todėl įsitėmykite mano dabartinį adresą. V. Retekevičius, 398 So. 1st St., kampas Union Ave., Brooklyn, N. Y. 64-66

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau Petro ir Juozo Zalebiekių Prancučių. Girdėjau, kad gyvena Chicago, Ill. Jų adresa nori gauti Francijos kareivis. Kas žinot, praneškite, P. Dragellis, 866 Bank St., Waterbury, Conn.

Pajieškau J. Sidlauskos, kuris sykiu su manim atvažiuo 1913 m. Turiu svarbų reikalą, meldžiu atsišaukti. P. A. Lukas, 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.

PARSIDUODA fornišius lengvomis išlygomis. Norintieji pirkti, gali sykiu imti ir kambarius. Yra maudynė ir visi parankumai. Atsišaukit į "Laisvės" ofisą, 455 Grand St.

Ant PARDAVIMO

Locna Savastis už \$1000.00

Nauji namai 1 Seimynai 5-6-7 kambariais, kainuoja \$1000.00. 2 Seimynom su 9-11 kambarių kainuoja nuo \$1500.00 iki \$2000.00. Rankpinių reikalavima tik \$100.00. Išmokėjimai kas mėnesis nuo \$10.00 iki \$15.00. Po kelerų metų išmokėjęs reikalingi suma pasilieki savininku.

Turime daug įvairių namų det 3-5-6-8-10 Seimynų už labai prieinamas kainas. Taipgi turime daug farmų pardavimui.

B. A. ZINIS REALTY CO.
Branch office: 420 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.
Tel. 3929 Stagg.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVISKA APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežūrint ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachu setta valstijoje. Gyduolių gali gaut kokios tik pasuly yra vartojamos. Galit reikalaut per laiskus, o aš pasiųsiu per ekspresą.

K. Sidlauskas
Aptiekorius ir savininkas
226 Broadway, kampas C St. SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 21014 ir 21013

Per 38 m. žinoma, kaip geriausia šokių mokykla. Prof. Sternio šokių mokykla po num. 952 Broadway, kampa Myrtle ave. prie elevatorio stoties. Brooklyne, davė visi karni ir elevatoriai. Mokina m. Waitz, Foxrott, One Step, Tyo Step, Boston Gude ir visi naujausios mados šokių balių ir stažiaus. Mokinu vyrus ir merginas. Ranko ja nuo trijų simų iki karčia simų. Duodu privatiškas lekcijas ir kliaoseje. Atidaryta nuo 9 ryto iki 11 vakaro, taip-pat ir Nedėldieniais. Išlygos: \$6.00, \$10.00 ir \$20.00. Išmoki nu visus šokius. Mokinu žiemą ir vasarą. Mokinu pagal naujausią madą. Visada mokiklis pas specialistą. Mokeskis ISKALNO.

THE STERN SCHOOL OF DANCING
952 Broadway, Brooklyn, N. Y.

MACYS BROS.

NAUDOKITĖS PROGA!

Didelis išpardavimas Aisbaksių, Vežimukų (kevečių) ir daug kitokių daiktų pigiausia kaina.

Išlygos lengvos rime skyrių gramafonų įvairaus didumo. Sykiu mokant, atiduoda \$1.00 SAVAITEJ

Pristatome į namus. me fabrikos kainomis. Tu

MACYS BROS.
198-200 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Tarpe Driggs ir Bedford Ave's.
Tel. 2372 Greenpoint.

Sveikata priguli nuo gerumo dantų

Gydyk savo DANTIS pas gerą LIETUVIŠKĄ DENTISTĄ. Dantis yra ištraukiami be jokio skausmo.

Dvigubos kepuraitės (caps), geriausi tilteliai (bridge) ir visoki kiti darbai padaromi už vidutiniškas kainas.

DR. J. LIEBERMAN DENTISTAS
408-410 So. 2-nd St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone Stagg 1533.
Kalbu lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ? JEIGU TIEP TAI IR GERĄ DUONĄ IS GARSAS SENIASIA IR GERIAUSIA KEPTUVE

Kepa geriausias duoną iš Gystų ruginių miltų. Taipat mes kepame geriausias keklus veselijoms ir kitokiems pokiams.

Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą, skania, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiame ir kitą miestą.

F. MASIULEVIČIUS ir SUNAI, Savininkai.
209 BEDFORD AVE. (Tel. 2876 Greenpoint) BROOKLYN, N. Y.

NEPASIVĖLINKITE!

Pasinaudokit progą didelio išpardavimo, kurį dabar turi MANHATTAN krautuvės. Pirkite šiaudines arba panama skrybeles dabar, kuomet kainos yra sumažintos veik ant pusės.

\$1.50 šiaudinė—	dabar 1.15
2.00 " "	1.35
2.50 " "	1.60
3.00 " "	2.00
2.75 panama	1.95
3.50 " "	2.65
5.00 tikroji panama	3.50
6.00 " "	4.00
7.50 " "	5.00

Pastaba: Mes neparduodame daugiau kaip vieną skrybelę vienam kostumieriui, kad galėtum suteikti progą kiekvienam iš mūsų rėmejų.

Manhattan Hat Stores
230 Grand St. BROOKLYN, N. Y. 479 Grand St.
New Yorke krautuvė: 159 Broadway.

J. GARSVA

GRABORIUS (Undataker) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Šbalsamuoja ir laidojo numirusius ant visokių kapinių.

Parsamdau Automobilius ir Karleza Veselijoms, Erikstynoms ir šial pasivažinėjimams.

Ofisai:
144 N. 5th St. 264 FRONT ST.
Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.
Telephone 7867 Main.

Teatrininkai Tėmykit!

Loškite naują 3 aktų komediją:

"Farmazonai"

Tokio užimancio ir juoko pilno veikalo lietuviui dar neturėjo. Labai parankus perstatyti, galima lošti ir prie paprasčiausios scenerijos. Veikiančių ypatų įeina 12. Kaina 50c.

Reikalaukit:
"LAISVĖ"
455 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

SURAŠAS KNYGU, KURIAS GALIMA GAUTI "LAISVĖS" KNYGYNE

Brooklyn, N. Y.

"Laisvės" laidos knygos.

LAIŠKAI PASMERKTUJŲ MIRTIN IR ŠLIŠSELBURGO BASTILIJA Parašė V. Paukštya. Jeigu dar kas nežino tu baisybių, kurios dedasi Rusijos katejimuose, jei dar kas negirdėjo, kiek laisvės kovotojų žuvo ant caro kartuvių — tad perskaitykit šią knygelę. Kaina.....20c

MOTERŲ PADEJIMAS EVANGELIJOJ IR APASTALŲ RASTUOSE. Parašė Z. Aleksa. Ši knygelė išaiškina, kokius moterų padėjimas buvo gilioj senovėj ir kaip link moterų atsinešdavo Kristus apaštalai ir pats Kristus kurio mokslą skelbia dabartinė mūsų dvasiškija. Ypač patartina ją perskaityti moterims. Kaina.....20c

GRUVESIUOSE. Parašė K. Jasiukaitė. Tai yra labai smagi apysaukaitė, kuri atvaizdina liudna liudna Lietuvos tarnaitės. Kaina.....15c

ZENYRA IR ŽMOGAUS GYVENIMO SIEKINYS. su priedu LYTIŠKOJI ETIKA. Labai naudinga knygelė. Telpa daug gražių patarimų vedusiems ir tiems, kure mano vest. Antra laida. Kaina.....15c

MOTERISKE IR MEILE. Sutaisė Bostonietis. Dailus pasiskaitymas apie meilę. Tinka kiekvienam, ypatingai jaunimui. Kaina.....20c

GYVAS GRABE. Parašė Senas Vincas. Tai vienas iš geriausių nusisekusių Seno Vincos vaizdelių. Juol šioje knygelėje iki esų. Kas nori valanda laiko smagiai praleisti lai užsisalo ją. Kaina.....10c

SOCIALIZMAS—KUOMI JIS YRA IR KAIPI IKUNYT. Parašė O. Ameringer, sulietuvino Europietis. Šia knygele patartina perskaityti kiekvienam darbininkui — ir tam, kuris tiki į socializmą ir tam kuris netiki. Kaina tik.....15c

DARBO ŽMONIŲ ISTORIJA. Ją turi perskaityti kiekvienas darbininkas, kad gauti supratimą koks buvo likimas darbo žmonių praeityje ir kaip jie kovojo. Kaina.....25c

KODEL BAZNYCIA PRIESINASI SOCIALIZMUI? Verta perskaityti kiekvienam, ypač tikinčiam žmogui. Kaina.....15c

LAISVĖS KALINYS. Justino Tumėno poema. Kaina.....30c

LIETUVA SUSALS. Buvusioji ledų gadyne arba žmonių ateitis bei praeitis. Kaina.....20c

VELNIAS. Parašė R. G. Ingersoll, vertė Ferdinand de Samogita. Joje aprašyta visa velnio istorija, jo darbai ir galybė. Kaina.....20c

LEKCIJOS APIE ATSKIRIMO ŽENKLUS. Naudinga norintiems išmokyti taisykliškai rašyti. Kaina.....10c

ISVOGIMAS IS PAVIAKO JO KALINIŲ. Kaina.....20c

RAUDONAS JUOKAS. Parašė L. Andrejev. Tai yra gražus aprašymas karš baisybių. Kaina.....35c

IS DVASISKŲ TEVELIŲ GYVENIMO. Aprašoma kunigų darbai ir pasižymėjimai. Kaina.....25c

SEIMYNOS ISTORIJA. Peržvelgta šeimynos formos ir besiplėtojimas senovėj. Kaina.....10c

VOKIEČIŲ KAREIVIO KAREŠ ATSIMINIMAI. Tai yra įdomiausia knyga, kurioje atvaizdinta baisyšios Europos karės paveiklai ir kokią įtekme karė daro ant kareivių dvasios. Kaina.....75c. Apdaryta.....\$1.00

MEILĖS LAIPSNIAI JU ISSIVYSTIME. Parašė švenčioniškis. Meliš istorija ir jos vystymasis, pradedant nuo primityvio žmogaus ir užbaigiant šlandieniniu. Kaina.....\$1.00. Apdaryta.....\$1.25

Svetimos laidos knygos.

STEPONAICIO RASTAL IR EILES. Kaina.....75c

NAUJOS KANTIŠKOS arba politiškos giesmės. Kaina.....30c

NUOSAVYBĖS ISSIVYSTYMAS. Kaina.....50c

SOCIALIZMAS SUPRANTAMAI ISAIŠKINTAS. Parašė John Spargo. Tai yra puikus mokslis'as veikalas, bet parašyta lengva ir kiekvienam suprantama kalba. Šia knyga turi perskaityti kiekvienas darbininkas. Kaina.....75c. Apdaryta.....\$1.00

PATARMES MERGINOMS APIE LYTIŠKAS DALYKUS. Kaina.....50c

DRAUGIJOS IR ORGANIZMŲ EVOLUCIJA. Kaina.....50c

DARBAS IR KAPITALAS. Pirmutinės svarbios žinios iš politiškos ekonomijos. Kaina.....20c

POLITIKOS MOKSLO PRADZIA. Kalna.....25c

INKVICIJA. Su paveiksiais. Aprašyta visi kunigijos darbai. Kaina.....15c

ATEITIES SUREDYMAS. Kaina.....15c

KUNIGAI, BEDIIVIAI IR SOCIALDEMOKRATAI. Kaina.....10c

VALSTYBE IR SOCIALIZMAS. Kaina 10c

DARBININKŲ PRIEŠPAUDA IR JOS PRIEŽASTIS. Kaina.....10c

MOTERIS IR SOCIALIZMAS. Labai puikus veikalas, todėl turi rasti kiekvieno darbininko stubelėj. Kaina.....\$1.00. Apdaryta.....\$1.50

GEOGRAFIJA ARBA ŽEMĖS APRASYMAS. Kaina.....\$2.00. Apdaryta.....\$2.50

ETNOLOGIJA ARBA ISTORIJA APIE ŽEMĖS TAUTAS. Kaina \$2.00. Apdaryta.....\$2.50

TIKEJIMŲ ISTORIJA. Su daugybe paveikslių, gražiais apdarais. Kaina \$5.00

RYMAS. Labai puikus Zolo Romanas. Kaina.....\$1.25. Druvais apdarais.....\$1.50

PAZVELGUS ATGAL. Socialogiškas Romanas. Kaina.....\$1.00

ANGLISKOS KALBOS ŽODYNELIS. Kaina.....25c

ZODYNAS lietuviškai - angliskos ir angliskai lietuviškos kalbų. Abidvi dalis. Kaina.....\$6.00

PASAULIŲ RATAS. Astronomiškas aprašymas mūsų saulinės sistemos. Kaina.....25c

NEZUDYK. Dramos vaizdelis. Skiriamas vaikams. Kaina.....10c

MORALYBES ISSIVYSTYMAS. Aprašyta, koks buvo doros supratimas senovėj ir kaip jis vystėsi. Kaina 25c

ŽMOGAUS ISSIVYSTYMAS. Svarbi moksliška knyga, aiškinanti, kaip ir iš kur atsirado žmogus ant žemės. Kaina.....35c

KODEL AS NETIKIU J DIEVĄ? arba tikėjimo kritika. Kaina.....20c

KAIPI TAPTI SUVIENYTŲ VALST PILIECIU? Reikalingi klausimai ir atsakymai. Kaina.....15c

SIELOS BALSAS! Puiki knyga, daugybė labai gražių eilių ir dainų. Daug gražių, spalvotų paveikslių. Kaina.....75c. Su apdarais.....\$1.00

GYVENIMŲ BANGA. Parašė Senas Vincas. Kapitalisto gyvenimas, jo darbai ir mirtis. Kaina.....15c

PASLAPTIS. Seno Vincos monologai ir eilės. Kaina.....15c

KONTRABANDININKAI. Parašė Senas Vincas. Kaina.....20c

GALUTINIS KLESŲ KOVOS TIKSLAS. Parašė A. Pannekoek. Kaina 10c

PRASIKALTIMAI IR PRASIKALTĖLIAI. Kaina.....10c

REVOLUCIJOS ATBALSIAI. Parašė Senas Vincas. Kaina.....15c

SOCIALDEMOKRATŲ MOKSLO PAMATAI. Kaina.....28c

GLUDI-LIUDI. Eilės. Parašė Kl. Jurgelionis. Kaina.....50c

DARBAS. E. Zolo romanas. Kaina .. 75c

MUZIKOS ŽODYNELIS. Sutaisė M. Petrauskas. Kaina.....25c

RUTVILE, ŽEMAITIJS MERGELĖ. Scenariškas veikalas. Kaina.....40c

PILNIEČIAL Sceniškas veikalas. Kalna.....35c